

Egersund Wienerberger A/S
Petersminde Teglværk
Assensvej 154
5771 Stenstrup

CVR NR. 10502306

Klima og Ressourcer

Kontaktperson: Jens T. Vejrup

E-mail: jtv@rsyd.dk

Direkte tlf.: 23 36 36 14

Dato: 23. juni 2023

Journal nr.: 20/55898

TILLADELSE TIL ERHVERVSMÆSSIG RÅSTOFINDVINDING

af gulbrændende ler gældende til den 1. juli 2033 på del af matr. nr. 6a, 2x og 1æ Stenstrup By, Stenstrup samt matr. nr. 1h Løjtved Hgd., Stenstrup i Svendborg Kommune.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Afgørelse	2
1.1	Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding	2
1.2	Før tilladelsen tages i brug	3
1.3	Ejerforhold	3
2	Sagens baggrund	4
2.1	Ansøgningens indhold	4
2.2	Beskrivelse	4
3	Vilkår	5
3.1	Omfang	5
3.2	Drift	5
3.3	Adgangsforhold og afstande	7
3.4	Forebyggelse af forurening, håndtering af affald, vandindvinding mv.	10
3.5	Efterbehandling m.m.	12
4	Generelle bestemmelser	13
5	Sikkerhedsstillelse	15
6	Ansøgningsprocessen	16
6.1	Myndighedshøring	16
6.2	miljøvurderingsloven	18
6.3	Partshøring	18
7	Regionens vurdering af sagen	19
7.1	Lovgrundlag	19
7.2	Gennemgang af hensyn og vurderinger	20
8	Klagevejledning og underretning	27
8.1	Klagevejledning	27
8.2	Underretning om afgørelsen	28
9	Bilag	29
	Bilag 1 Oversigtskort	30
	Bilag 2 Grave- og efterbehandlingsplan	31
	Bilag 3 VVM-screening	32
	Bilag 4 Udtalelse fra Svendborg Kommune	33
	Bilag 5 Udtalelse fra Svendborg Museum	34
	Bilag 6 Tilladelse til vandindvinding	35
	Bilag 7 Ændret anvendelse af eksisterende vejadgang	36
	Bilag 8 Tilladelse til udledning af overfladevand	37

1 AFGØRELSE

Forud for meddelelse af denne tilladelse har regionen vurderet, hvilke vilkår, der skal fastsættes, samt foretaget en hensynsafvejning i henhold til råstoflovens § 3.

Der redegøres i afsnit 7 nærmere for afvejningen af hensyn samt vurderingen af hvilke vilkår, indvindingen kræver.

Afgørelsen er truffet på baggrund af:

- råstofloven
- miljøvurderingsloven
- Region Syddanmarks Råstofplan 2020
- habitatbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter)
- habitatdirektivet (direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter) og
- vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder".

Øvrigt lovstof, som der henvises til i teksten:

- affalds- og råstofafgiftsloven
- affaldsbekendtgørelsen
- jordforureningsloven
- olietankbekendtgørelsen og
- forvaltningsloven

Samtidige afgørelser fra andre myndigheder:

Svendborg Kommune har den 16. februar 2021 meddelt tilladelse efter vandforsyningsloven til indirekte vandindvinding og grundvandssænkning, se bilag 6.

Svendborg Kommune har den 5. april 2022 meddelt tilladelse efter vejloven til at benytte en eksisterende markoverkørsel i forbindelse med råstofindvindingen, se bilag 7.

Svendborg Kommune har den 10. maj 2023 meddelt tilladelse til midlertidig bortledning af vand til Hørup Å, se bilag 8.

1.1 Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding

Region Syddanmark meddeler hermed tilladelse til indvinding af op til 30.000 m³ gulbrændende ler årligt på to delområder kaldet henholdsvis Præstevænget Nord på 3,5 ha og Præstevænget Syd på 6,1 ha. Projektarealet er i alt på 9,6 ha og ligger på matr. nr. 1æ, 2x og del af 6a Stenstrup By,

Stenstrup samt matr. nr. 1h Løjtved Hgd., Stenstrup i Svendborg Kommune. Se oversigtskort i bilag 1.

Tilladelsen meddeles i medfør af råstoflovens § 7, stk. 1. Tilladelsen er betinget af vilkårene, som er stillet i medfør af råstoflovens § 10 og tilhørende forudsætninger.

Vilkårene er også bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet og uanset om der er sket tinglysning.

Såfremt hele ressourcen ikke er indvundet ved tilladelsens udløb, kan der ansøges om en ny tilladelse eller der kan ansøges om tilladelse til udvidelse eller ændring af indvindingsområdet.

Råstofforudlæggelsen kan tilbagekaldes af regionen i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, jf. råstoflovens § 11.

Tilladelsen bortfalder jf. § 10, stk. 7, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter meddelelsen eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

1.2 Før tilladelsen tages i brug

Regionen skal give accept til at indvindingen påbegyndes herunder arbejdet med at afrømme overjord. Følgende forudsætninger skal være opfyldt:

- Klagefristen skal være udløbet. Evt. klager over tilladelsen har som udgangspunkt opsættende virkning. Derfor skal klagefristen være udløbet før regionen kan give accept til indvinding.
- Sikkerhedsstillelse. Der skal være stillet en økonomisk sikkerhed for efterbehandlingen af indvindingsarealet, se nærmere under kapitel 5.
- Dispensationer og tilladelser uden for samordningspligten:
 - Vejadgang skal være etableret jf. kommunal tilladelse.

Øvrige tilladelser og/eller dispensationer i forbindelse med råstofindvindingen, som ikke er nævnt i denne tilladelse, skal indhentes separat.

1.3 Ejerforhold

Ifølge tingbogen står S. A Landbrug ApS som ejer af matr. 6a Stenstrup By, Stenstrup og Mariendal A/S som ejer af matr 1æ og 2x Stenstrup By, Stenstrup og 1h Løjtved Hgd., Stenstrup. Begge selskaber er ejet af Søren Andersen, Assensvej 201A, 5771 Stenstrup.

2 SAGENS BAGGRUND

2.1 Ansøgningens indhold

- Egernsund Wienerberger A/S har ansøgt om tilladelse til en årlig indvinding af 30.000 m³ gulbrændende ler på dele af matr. nr. 1æ, 2x og del af 6a Stenstrup By, Stenstrup samt matr. 1h Løjtved Hgd., Stenstrup, i alt 9,6 ha.
- Der søges om at grave til ressourcens bund eller maksimalt til ca. 5 m under terræn (kote 49 til 55 DNN).
- Indvindingen ønskes påbegyndt snarest muligt.
- Der søges om driftstider fra kl. 7 til kl. 18 på hverdage.
- Råstofferne påtænkes anvendt til gulbrændende teglprodukter.
- Til indvindingen ønskes anvendt følgende maskiner: en gravemaskine og traktorer med sættevogn til transport.
- Der ønskes adgang til råstofgraven ad Præstevænget.
- Ansøger og lodsejer ønsker at efterbehandle arealet til natur uden brug af gødning og pesticider og sandsynligvis med sø.

2.2 Beskrivelse

Region Syddanmark har modtaget en ansøgning om tilladelse til indvinding af gulbrændende ler. Ansøgningen består af to delområder kaldet henholdsvis Præstevænget Nord på 3,5 ha og Præstevænget Syd på 6,1 ha, projektarealet er altså i alt 9,6 ha. Der er tidligere gravet ler på arealet mellem de to delarealer, samt på arealet øst for det ansøgte. Det mellemliggende og øst for beliggende areal er efterbehandlet. Se oversigtskort bilag 1.

Råstoffet i form af blåler er egnet til gulbrændende teglproduktion.

Regionen har foretaget en konfliktsøgning hvoraf det fremgår at projektarealet ligger i OSD udenfor indsatsområde for nitrat. Der findes en privat drikkevandsboring DGU nr. 164.347 tilhørende Præstevænget 6, indenfor en afstand af 300 m. Det primære grundvandsmagasin ligger ca. 37 m under terræn. Lertykkelsen vurderes af være mellem 15 og 30 meter i området.

Projektarealet afgrænses flere steder af beskyttede diger. Der er ingen §3 beskyttede naturtyper på projektarealet men der er beskyttede naturtyper op til projektarealet. Vandløbet Hørup Å syd for projektarealet har en åbeskyttelseslinje der dækker ca. den sydlige 1/3 af matr. nr 2x Stenstrup By, Stenstrup samt hele matr. nr. 1h Løjtved Hgd., Stenstrup.

Ejendommene er ejet af S. A Landbrug ApS Mariendal A/S, som begge er ejet af Søren Andersen, Assensvej 201A, 5771 Stenstrup.

Projektarealet er udlagt til graveområde i Råstofplan 2020 for både rød og gulbrændende ler. Der er anmeldte rettigheder til råstofindvinding på arealet.

3 VILKÅR

I dette afsnit fremgår vilkårene, der er tilknyttet tilladelsen. Vilkårene er som udgangspunkt stillet med hjemmel i råstofloven. Det fremgår, hvis de er stillet efter anden lovgivning.

3.1 Omfang

1. Tilladelsen er gældende 10 år frem, hvorefter tilladelsen udløber. Såfremt indvindingen ikke er færdig, kan der søges om en ny tilladelse.
2. Der må årligt indvindes 30.000 m³ gulbrændende ler.
3. Indvindingen skal ske inden for det på bilag 1 indtegnede område (kaldet projektarealet). Der skal ske en løbende efterbehandling af afgravede områder i samme takt som indvindingen skrider frem.
4. Grænsen for projektarealet skal sættes af i marken efter nærmere aftale med regionen. Pælene til afmærkning mv. må ikke fjernes, og skal sikres, så de ikke bliver beskadigede. Det kan f.eks. ske med betonringe.
5. Råstofindvindingen skal tilrettelægges og udføres i overensstemmelse med graveplanen, jf. bilag 2. Eventuelle ændringer i graveplanen skal godkendes skriftligt af regionen.
6. Til råstofindvinding, må kun anvendes de i ansøgningen angivne maskiner: 1 gravemaskine samt traktorer med vogne. Afvigelser herfra kan kun ske efter forudgående skriftlig accept fra regionen.
7. Regionen skal til enhver tid holdes underrettet om, hvem der forestår indvindingen.
8. Driftsmedarbejdere skal være bekendt med vilkårene i denne tilladelse samt den til en hver tid gældende grave- og efterbehandlingsplan.

3.2 Drift

9. For at beskytte naboer mod støj er der fastsat driftstider, som er i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning *Ekstern støj fra virksomheder* (vejledning nr. 5/1984).

Råstofgravens driftstider er:

- a. Råstofindvinding: hverdage fra kl. 07.00 – 18.00
- b. I helt enkeltstående tilfælde kan det være nødvendigt at fravige de generelle åbningstider. Dette må kun ske med forudgående skriftlig accept fra regionen.

10. Efter etableringsfasen må det ækvivalente støjniveau (det vil sige støjens middelværdi over 8 timer) fra indvindingsområdet i driftssituationen ikke overstige følgende værdier målt/beregnet ved nabobebyggelser:

Dage	Tidsrum	Støjniveau
Mandag – fredag	07.00 – 18.00	55 dB (A)
Andre tidspunkter		Lukket

Grænseværdien er gældende i det mest støjbelastede punkt ved udendørs opholdsarealer højst 15 meter fra beboelse i det åbne land.

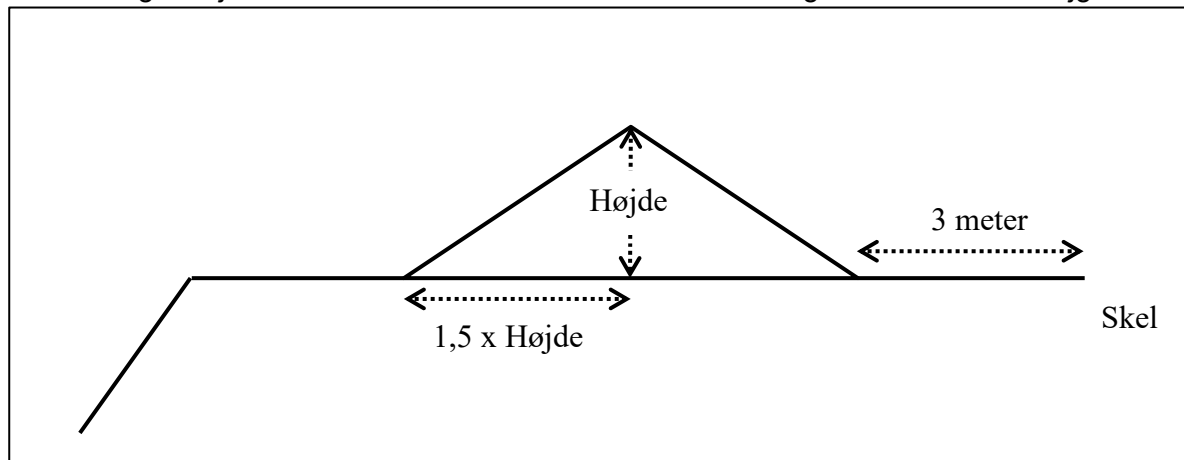
Hvis regionen finder det påkrævet, skal virksomheden ved målinger eller beregninger dokumentere at ovenstående støjgrænser overholdes. Udgifterne hertil afholdes af virksomheden. Nævnte målinger/ beregninger skal udføres og rapporteres i henhold til gældende støjvejledninger, og skal udføres af et laboratorium eller person, som aktuelt er godkendt til dette af Miljøstyrelsen jf. følgende liste: Godkendte laboratorier og enkeltpersoner.

Viser målingerne/beregningerne, at virksomheden overskrider grænseværdierne, skal virksomheden lade foretage afhjælpende foranstaltninger og dokumentere, at grænseværdierne overholdes ved en efterfølgende kontrolmåling/-beregning udført af et laboratorium eller person, som aktuelt er godkendt til dette af Miljøstyrelsen.

11. Såfremt der er væsentlige gener eller de vejledende støjgrænser ikke overholdes, skal der træffes foranstaltninger til at nedsætte støjgener (f.eks. ved at forsyne båndtransportøres returløb med gummibeklædning, indkapsle maskindele eller montere gummisold, afskærme støjkilder med støjskærme eller ved at placere volde mod de nærliggende beboelser), således at væsentlige gener undgås og vejledende støjgrænseværdier overholdes.
12. Etableringen af støjvolde mv. skal ske i en med regionen nærmere aftalt periode. Naboerne skal informeres om denne etablering mindst 7 dage forinden opstart.

Der skal som udgangspunkt etableres støjvolde mod ejendommen Præstevænget 6 for at mindske støjgener fra råstofgraven jf. graveplan bilag 2 og principskitsen herunder: Region Syddanmark

kan forlange støjvolden etableret, hvis det vurderes nødvendigt for at mindske støjgener.

Principskitse for etablering af en støjvold med hældning 1:1,5.

13. For støjvoldene gælder:

- a. Støjvoldens fod må ikke placeres nærmere end 3 meter fra vejskel, naboskel eller levende hegn.
- b. Støjvoldens højde skal være 3-5 m og aftales nærmere med beboer på Præstevænget 6
- c. Støjvoldens hældning må ikke udgøre en risiko for nedskridning.
- d. Støjvolden(e) skal blive liggende i hele indvindingsperioden medmindre der foreligger skriftlig accept fra regionen, og skal efter indvindingsophør fjernes.

14. Driften må ikke give anledning til væsentlige støvgener uden for virksomheden. Der skal træffes de fornødne foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje, materialebunker og produktionsanlæg mv. (f.eks. i form af vanding af lagerbunker, gravefronter og vanding samt renholdelse af interne veje).

15. Råstoffer og jorddepoter skal placeres til mindst mulig gene for nærliggende beboelsejendomme.

3.3 Adgangsforhold og afstande

Vilkår efter vejloven

Svendborg Kommune har 5. april 2022 meddelt tilladelse efter vejloven til ændret anvendelse af eksisterende vejoverkørsel på matr. nr. 6a Stenstrup By, Stenstrup, se bilag 7, på følgende vilkår:

16. Tilladelsen gælder til og med 2032, men bortfalder inden, hvis Region Syddanmarks tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer(ler) udløber eller råstofindvindingen afsluttes, så den ændrede anvendelse kun er gældende i den nødvendige periode.
17. Adgangen må kun bruges i forbindelse med ejendommens eksisterende markdrift, samt kørsel i forbindelse med lerindvinding fra matr.nr. 2x og 1æ, Stenstrup By, Stenstrup, samt matr.nr. 1h, Løjtved Hgd., Stenstrup, da øvrig brug vil kræve fornyet ansøgning.
18. Adgangen opbygges med 25 cm. bundsikringsgrus (BSG), 25 cm. stabilgrus (MSG) og 10 cm. asfalt (GAB 0), så den kan bære den tunge trafik og således at de ikke påvirker den offentlige vejs asfaltbelægning eller andre dele af vejen i sådan en grad, at kommunen får ekstra vedligeholdelsesudgifter i forbindelse med brugen af overkørslen.
19. Adgangen skal asfalteres min. 5 meter i dybden fra vejkant, det vil sige fra vejkant og ind mod marken, så ler på den offentlige vej minimeres.
20. Der tillades de ansøgte 7 meter i bredden. Dette kan dog øges til maksimalt 12 meter uden fornyet ansøgning, for at sikre den fornødne bredde for passage, samt køreradier så den offentlige vej/rabat ikke beskadiges.
21. Etablering af adgangen afholdes af ansøger, som givet af vejloven, og etablering skal være foretaget inden indvinding af ler opstartes, så de fornødne adgangsforhold er til stede inden opstart.
22. Skal der foretages forandringer, herunder opgravning m.v. på offentlige vej, skal arbejdet udføres af en entreprenør med erfaring i vejarbejde, som skal have en opgravningstilladelse fra kommunen. Dette for at sikre korrekt udførelse. Tilladelsen gælder til og med 2032, men bortfalder inden, hvis Region Syddanmarks tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer(ler) udløber eller råstofindvindingen afsluttes, så den ændrede anvendelse kun er gældende i den nødvendige periode.

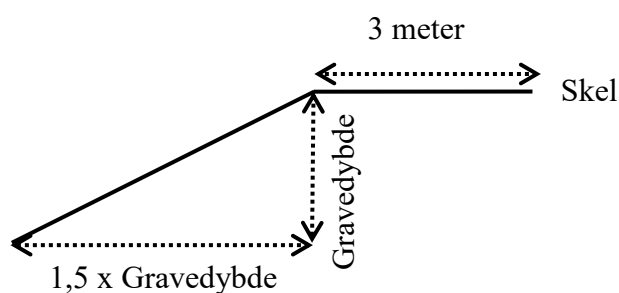
Vilkår efter råstofloven

23. Adgangsvejen skal uden for åbningstiden være aflåst/afspærret med bom eller kæde. Dette skal ske for at sikre, at uvedkommende ikke har adgang til råstofgraven, da dette erfaringsmæssigt udgør en risiko for, at der deponeres affald eller for dieseltveri, hvilket udgør en forureningsrisiko.
24. Adgang til råstofgraven skal være via Præstevænget, og det er ikke tilladt at anvende andre adgangsveje jf. Svendborg Kommunes tilladelse efter vejloven/privatvejsloven, se bilag 7.

25. Adgangsvejens hældning skal være således, at der ikke ledes vand og materialer fra adgangsvéjen ud på offentlig vej.
26. Adgangsvejen skal renholdes, for at undgå, at der trækkes materialer ud på offentlig vej.

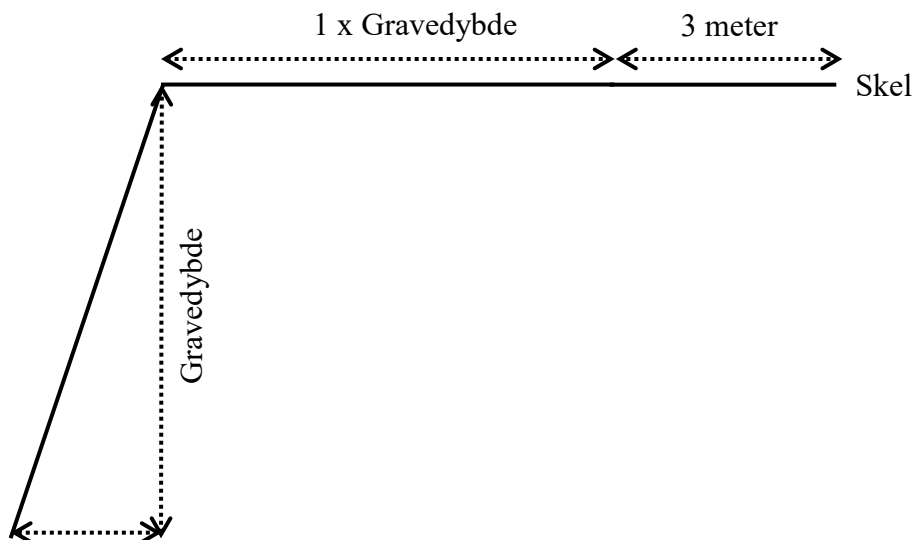
Graveafstande og begrænsninger

27. Der må ikke graves nærmere end 3 meter fra privat vej, naboskel og hegn med mindre andet er aftalt med lodsejer(ne) og godkendt skriftligt af regionen. Der må efter de 3 meter ikke graves stejlere end et skråningsanlæg på 1:1,5

Figur 1. Principskitse for afstand og hældning til naboskel mm.

28. Hvis der graves stejlere end vilkår 27, skal de 3 meter fra skel tillægges 1 x gravedybden, jf. figuren herunder:

Figur 2. Principskitse for stejle skrænter-

29. Der må ikke graves nærmere end minimum 25 meter fra grundmurede bygninger. Der må efter de 25 meter ikke graves under et skråningsanlæg på 1:1,5.

30. Der må ikke graves nærmere til Hørup Å end 8 m for at kommunen har plads til at vedligeholde vandløbet.
31. Tilladt gravedybde er til forekomstens bund af gulbrændende ler under forudsætning af at skråningsanlæg overholdes.
32. Gravningen må ikke give risiko for nedskridning.

3.4 Forebyggelse af forurening, håndtering af affald, vandindvinding mv.

33. Muld- og evt. overjordsdepoter skal placeres inden for det ansøgte projektareal og således, at der ikke kan ske sammenblanding med andre materialer. I det omfang mulden ikke skal anvendes til efterbehandling kan den sælges.
34. Den, der udnytter tilladelsen, skal drage omsorg for, at grundvandet ikke forurenes af olie-spild fra maskiner og eventuelle brændstoftanke, og for at gravearbejdet ikke forårsager ødelæggelse eller beskadigelse af vandforsyningen i området.

Tankning og spild

35. Køretøjer og andre maskiner skal holdes i god stand, så der ikke forekommer oledryp.
36. Tankning og vask af samt olieskift mv. på *selvkørende maskiner* skal foregå uden for det åbne indvindingsareal og skal foregå så spild undgås ligesom service og reparation skal foregå uden for indvindingsarealet
37. Mindre olie- og kemikaliespild skal opsamles straks. Større, akut forurening skal anmeldes til kommunen (ring 112).

Vilkår efter vandforsyningsloven

Følgende vilkår er stillet efter Vandforsyningslovens § 20¹, og tilladelsen til grundvandssænkningen gives efter lovens § 26. af Svendborg Kommune, kommunens tilladelse med begrundelser ses som bilag 6.

- Svendborg Kommune giver Egernsund Wienerberger A/S tilladelse til grundvandssænkning og indirekte vandindvinding, som en årlig indvinding af op til 30.000 m³ ler under grundvandsspejlet vil medføre. Tilladelsen gælder til 31. februar 2031, men tilladelsen bortfalder

¹ Lov nr. 299 af 8. juni 1978 om vandforsyning m.v. jf. lovbek. nr. af 10. maj 2022

inden, hvis Region Syddanmarks tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer udløber eller råstofindvindingen afsluttes.

- På matr. nr. 2x Stenstrup By, Stenstrup må der ikke graves under grundvandsniveauet indenfor 75 m fra den private vandindvinding på Præstevænget 6, 5771 Stenstrup (DGU nr. 164.347). Hvis ejendommen tilsluttes vandværket, bortfalder dette afstandskrav.
- Egersund Wienerberger A/S skal indberette den mængde ler, der er udgravet under grundvandsspejlet i et indeværende år, senest den 1.februar året efter. Indberetningen til kommunen skal ske via e-mail, som sendes til vand@svendborg.dk.
- Gravningen under grundvandsspejlet skal påbegyndes i god afstand fra de beskyttede søer og vandløbet, så grundvandet fra det omkringliggende ler strømmer til gravesøen, og ikke vand fra de beskyttede søer og vandløbet. Når gravesøen er etableret, kan der graves mod de beskyttede søer og vandløbet.

Vilkår efter vandløbsloven

Der er givet tilladelse til udledning af overfladevand fra udgravning af ler i området Præstevænget Syd, jf. § 28 stk. 1 i miljøbeskyttelsesloven² og § 17 i spildevandsbekendtgørelsen³. Følgende vilkår er stillet

Generelt:

- Der må kun udledes overfladevand fra graveområderne på matriklerne 2x, Stenstrup By, Stenstrup og 1h, Løjtved Hgd., Stenstrup.
- Udledningshastigheden må maksimalt være 0,61 l /s.
- Der må ikke pumpes når det regner.
- Pumpning fra sedimentationsbassinet skal foregå i en højde, så der ikke bliver ført lerpartikler til Hørup å.
- Der skal føres en driftsjournal for pumpning:
 - a. Dato
 - b. Tidspunkt og varighed
 - c. Analyseresultat
- Udledningen må ikke medføre påvirkninger af Hørup å.
- Udledningen må ikke bevirke at miljømålet for Hørup å ikke kan opnås.
- Udledningen skal til enhver tid overholde miljømål i bilag 2 i bekendtgørelse om fastlæggelse af for vandløb, søer, overgangsvande, lystvande og grundvand.

Særlige vilkår for udledning i forbindelse med etablering af gravesø 1:

- Der skal gå minimum 13 dage efter moderat til kraftig regn inden pumpning til Hørup å.

² Miljøbeskyttelsesloven nr. 5 af 03-01-2023

³ Spildevandsbekendtgørelsen nr. 1393 af 21-06-2021

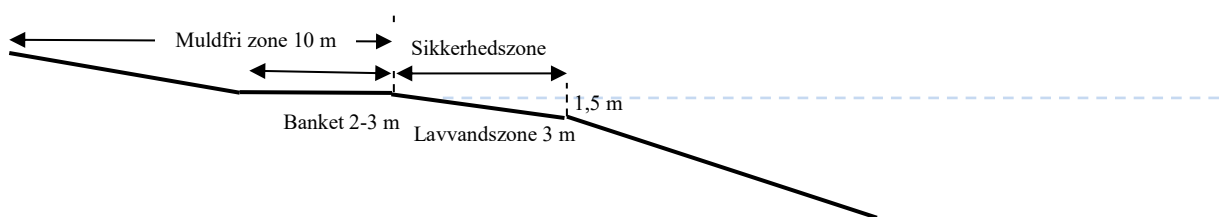
- Der skal udtages 1 vandprøve for test af suspenderet stof inden for den første time efter pumpning er igangsat.
- Resultatet af vandprøven skal fremsendes til Svendborg Kommune så snart det foreligger.
- Der skal laves yderligere tiltag hvis vandprøver jf. vilkår 10 viser flugt af lerpartikler til Hørup å.
- Svendborg kommune vil revurdere behovet for vandprøver efter de første 5 vandprøve resultater.
- Svendborg Kommune skal adviseres minimum 3 dage før pumpningen igangsættes.

3.5 Efterbehandling m.m.

Efterbehandlingsplanen er udarbejdet i overensstemmelse med lodsejers, indvinder og Svendborg Kommunes anvisninger og ønsker.

38. Efter endt gravning skal der efterbehandles til natur med lavvandede søer og uden brug af gødning eller pesticider efter den godkendte efterbehandlingsplan, jf. bilag 2. Alle ændringer i efterbehandlingsplanen skal godkendes skriftligt af regionen.

39. Ved etableringen af gravesøer anvendes følgende principskitse

Principskitse for efterbehandlingen af gravesøen.

- Søen skal anlægges med jævnt skrånende bund og bredder.
 - Langs søbredden i vandet skal der af sikkerhedsmæssige årsager etableres en 3,0 m bred og ikke over 1,5 m dyb lavvandszone. Den må ikke udføres af, eller beklædes med muld.
 - Søbreddens længde skal gøres så lang som mulig, så den bugter sig med mange næs og vige.
 - Der udlægges en mindst 10 meter bred dyrkningsfri bræmme omkring den efterbehandlede gravesø for at sikre vand- og naturkvaliteten i søen. Bræmmen regnes fra søens højeste vandstand. Bræmmen må fremover ikke jordbehandles eller dyrkes, men skal henligge som et naturareal.
 - Der må ikke laves forbindelse mellem sø og vandløb, heller ikke via dræn.
 - Der må af hensyn til søens naturværdi ikke udsættes ænder, fisk, eller andre dyr i søen, og der må ikke fodres i eller nær søen.
40. Efterbehandlingsarbejdet skal påbegyndes og gennemføres så tidligt, som det under hensyn til råstofgravens drift er praktisk muligt.

41. Forinden større efterbehandlingsarbejder påbegyndes, skal regionen underrettes herom, således at evt. tvivlsspørgsmål omkring efterbehandlingsens udførelse kan afklares.
42. Projektarealet skal umiddelbart efter gravearbejdets afslutning ryddes for alle i tilknytning til råstofindvindingen oplag, da det kan virke skæmmende.
43. Såfremt tilladelsen inddrages i medfør af råstoflovens § 11, stk. 1 indtræder efterbehandlingsforpligtigheden omgående.
44. Efterbehandlingen skal være afsluttet inden tilladelsen udløber.
45. I tilfælde af gravning på tilgrænsende ejendomme kan regionen på et hvilket som helst tidspunkt under som efter gravningens afslutning forlange gennemgravning og efterbehandling af skelområdet.
46. Der må ikke gødskes eller anvendes pesticider på projektarealet.
47. Der skal stilles en økonomisk sikkerhed for gennemførelsen af efterbehandlingen; se nærmere i afsnit 5. Regionen kan kræve sikkerhedsstillelsen forhøjet, hvis det findes nødvendigt på grund af ændringer i efterbehandlingsplanen og/eller andre forhold. Sikkerheden skal gælde til efterbehandlingen er udført og godkendt af regionen.

4 GENERELLE BESTEMMELSER

Følgende gælder i øvrigt efter råstofloven og efter andre love og bestemmelser:

Tilsyn

Regionen er tilsynsmyndighed og fører tilsyn med at vilkår meddelt i medfør af råstofloven overholdes jf. råstoflovens § 31, stk. 1. Regionen kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 31, stk. 3. Regionen kan, såfremt et påbud ikke efterkommes inden for den fastsatte frist, lade de påbudte foranstaltninger udføre for den ansvarliges regning.

Tinglysning af efterbehandlingsvilkår

Når afgørelsen er endelig og klagefristen er udløbet, tinglyser regionen vilkårene for efterbehandling på ejendommen.

Vilkårene er bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet og uanset om der sker tinglysning. Tinglysningen sker i medfør af råstoflovens § 10, stk. 6 med regionen som påtaleberettiget.

Indvinder skal efter loven betale tinglysningsgebyret. Når tinglysningen er sket, sender regionen en regning for udlagt tinglysningsgebyr.

Når efterbehandlingen af indvindingsområdet er godkendt af regionen, vil de tinglyste vilkår med undtagelse af vilkår 45 og 46 blive afløst og sikkerhedsstillelsen blive frigivet.

Arkæologi

Findes der under indvindingen grave, gravpladser, bopladser, ruiner eller andre jordfaste fortidsminder, skal fundet straks anmeldes til Svendborg Museum, Danefæ og danekræ tilhører staten. Danefæ skal afleveres til Svendborg Museum og danekræ til et af statens naturhistoriske museer. Indvindingen skal standses i det omfang den berører fortidsmindet.

Råstofafgift

Der skal betales råstofafgift ved indvinding af naturbundne råstoffer, jf. affalds- og råstofafgiftsloven.

Underretning ved konkurs, overdragelse af rettigheder mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer, som den, der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette regionen.

Ønsker man at overdrage indvindingstilladelsen til en anden, skal dette i god tid forinden anmeldes til regionen, vedlagt en af den nye indvinder underskrevet erklæring, der fastslår, at man er bekendt med alle tilladelser, vilkår, aftaler mv. og er indforstået med at man overtager alle forpligtigelser.

Der skal stilles sikkerhed fra den nye indvinder, og regionen kan kræve en ny grave-/efterbehandlingsplan udarbejdet og indsendt til godkendelse.

Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til regionen om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i råstofgraven, samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske via den digitale løsning, som regionen udsender årlig information om til alle indvindere. Regionens videresender indberetningen til Danmarks Statistik.

Indberetning til GEUS

Resultater af evt. udførte råstofboringer, prøveboringer i jorden samt geofysiske undersøgelser mv. skal indberettes til GEUS inden tre måneder efter udførelsen. Indberetningen skal ske på særlige skemaer, jf. råstoflovens § 28, stk. 1.

Tilførsel af jord

Tilførsel af såvel forurenede som uforurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt jf. jordforureningslovens § 52. Der kan søges dispensation.

Miljølovgivning i øvrigt

Gældende miljøregler vedr. tanke, beholdere og tankanlæg (med olieprodukter, benzin og lignende) er også gældende i råstofgrave. Gældende miljøregler vedrørende miljøfremmede stoffer samt bortskaffelse af haveaffald/afbrænding gælder ligeledes i råstofgrave.

Gældende miljøregler vedr. opbevaring, deponering og bortskaffelse af affald gælder også i råstofgraven. Bortskaffelse af affald skal derfor ske i henhold til gældende affaldsregulativer for Svendborg Kommune og affaldsbekendtgørelsens kap. 9.

Forsyningsledninger

Der er ved opslag i LER og ved søgning i regionens GIS ikke fundet eller konstateret rørledninger på projektarealet.

Før gravning påbegyndes, har indvinder pligt til at indhente oplysninger om ledningsføringer på arealet i Ledningsejerregisteret (LER).

5 SIKKERHEDSSTILLELSE

Egersund Wienerberger skal stille en sikkerhed til sikring af efterbehandlingsarbejderne på matr. nr. 1æ, 2x og dele af 6a Stenstrup By, Stenstrup samt matr. nr. 1h Løjtved Hgd., Stenstrup i Svendborg Kommune på kr. 250.000 indeks 125,07, K4, 2022.

Beløbets størrelse er fastlagt ud fra et estimat på en efterbehandlingspris på 150.000 kr. for natur med sø(er) pr. (åben) hektar, samt diverse oprydningarbejder.

Sikkerhedsstillelsens størrelse er betinget af, at det aktuelle gravefelt ikke overstiger 1 ha og kan reguleres, når regionen skønner dette nødvendigt af hensyn til ændringer i prisniveau, graveplan, efterbehandling eller lignende.

Der skal fremsendes en sikkerhedsstillelse til regionen, inden tilladelsen kan tages i brug.

Sikkerhedsstillelsen skal årligt indeksreguleres pr. 1. april efter Danmarks Statistiks reguleringsindeks for jordarbejder. Sikkerhedsstillelsen reguleres efter foregående års indeks for 4. kvartal.

Sikkerhedsstillelsen skal være gældende indtil efterbehandlingsarbejdet er afsluttet og godkendt af regionen, idet sikkerhedsstillelsen først da vil kunne frigives.

Sikkerheden stilles i form af anfordringsgaranti uden udløbsdato fra indvinders pengeinstitut.

6 ANSØGNINGSPROCESSEN

Afsnit 6.1 beskriver forløbet omkring myndighedshøringen og de indkomne høringssvar samt regionens bemærkninger til disse. Under afsnit 6.3 beskrives forløbet omkring partshøringen, de indkomne høringssvar og regionens bemærkninger til disse.

6.1 Myndighedshøring

Ansøgningsmaterialet har i perioden 1. december 2020 til 4. januar 2021 været sendt i myndighedshøring jf. råstoflovens § 8 med henblik på samordning med andre myndigheder for at klarlægge, om en råstoftilladelse på arealet kræver øvrige tilladelser, dispensationer og lignende. Materialet har været sendt til følgende myndigheder:

Svendborg Kommune: Jakob Nørby, jakob.norby@svendborg.dk

Svendborg Museum: info@svendborgmuseum.dk

Hundstrup Vandværk: hundstrupvand@hundstrupmail.dk

Lodsejer: Søren Andersen, sa@mariendal.net

Der indkom følgende høringssvar:

Hvem	Bemærkninger	Regionens bemærkninger
Svendborg Kommune	<p><u>Vandindvindingstilladelse</u> Gravning under grundvandsspejlet kræver en vandindvindingstilladelse som kommunen udarbejder.</p> <p><u>Afstand der skal overholdes til privat vandindvinding</u> Der må ikke graves under grundvandsniveauet indenfor en radius på 75 m fra vandindvindingen på Præstevænget 6, 5771 Stenstrup. Det påhviler Wienerberger A/S, at lokalisere den nøjagtige placering af brønden og sikre at afstanden på 75 m overholdes mht. gravning under grundvandsspejlet. Hvis ejendommen tilsluttes offentlig vand bortfalder dette afstandskrav.</p> <p>En råstofindvinding af gulbrændende ler på dele af matr. nr. 6a Stenstrup By, Stenstrup mf. vurderes af kommunen ikke at være i strid med drikkevandsinteresserne i området, da der er mere end 30 m ler over det dybe grundvandsmagasin.</p>	<p>Kommunen har efterfølgende meddelt tilladelse til vandindvinding. Vilklårene ses i bilag 6.</p> <p>Afstandskravet til den private boring er formuleret som et vilkår under overskriften: Afstande og begrænsninger.</p> <p>Regionen tager kommunens vurdering til efterretning.</p>

	<p><u>Diger:</u> For at sikre mod beskadigelse af diger, skal der holdes en respektafstand til digefoden på mindst 2 meter, hvor jorden ikke må bearbejdes.</p> <p><u>Søernes tilstandsændring:</u> De omkringliggende søer ligger kun lidt lavere end graveområdet, og da der ønskes gravet til 5 meters dybde bør der være dokumentation for, at udgravningen ikke vil påvirke søernes tilstand. Søernes tilstand må heller ikke påvirkes på anden vis, som f.eks. ved udledning af pumpevand fra udgravninger</p> <p><u>Hørup Å er §3-beskyttet:</u> Der må ikke foretages tilstandsændringer i Hørup Å eller af de nærliggende søer, da både vandløb og søer er beskyttet jf. naturbeskyttelsesloven. Viser det sig, at graveaktiviteterne mod forventning vil medføre ændringer af vandløbet eller søerne, skal der søges dispensation til ændringen. Der skal søges før ændringerne foretages.</p> <p>Kommunens entreprenør skal kunne færdes og arbejde med tunge maskiner langs vandløbet grundet vandløbsvedligeholdelse. Det kræver et otte meter bredt arbejdsbælte fra vandløbets kronekant. Det betyder også, at bredden af den kommende råstofgrav skal have en så tilstrækkelig flad hældning, så der ikke er risiko skred til fare for mandskab og maskiner.</p> <p>Der må heller ikke ledes vand til vandløbet uden tilladelse fra vandløbsmyndigheden. Svendborg Kommune forventer, at der i forbindelse med gravearbejdet vil blive et behov for at gravene pumpes for at forhindre oversvømmelse, da grundvandsstanden i området står højt. Kommunen er særligt bekymret for, at pumpevand indeholdende ler ender enten i Hørup Å eller i de nærliggende søer til skade for flora og fauna.</p> <p>Derfor forventer vi som vandløbsmyndighed, at stille krav fx afværgeforanstaltninger der forhindrer ler i pumpevandet.</p> <p><u>Dræn:</u> Der skal desuden gøres opmærksom på, at ændring af dræn, eksempelvis ved blokering, opgravning, ændring af dimensioner eller forlægning kræver vandløbsmyndighedens godkendelse jf. vandløbslovens kapitel 6, Regulering m.v. af vandløb og anlæg af nye vandløb.</p> <p>Se Svendborg Kommunes fulde hørings svar i bilag 4.</p>	<p>Digerne ligger på eller uden for projektarealets afgrænsning. Regionen stiller vilkår om at der skal holdes en afstand på 3 m til projektarealets afgrænsning. Digerne anses herefter at være sikrede.</p> <p>Kommunen har efterfølgende meddelt tilladelse til udledning af overfladevand. Vilkårene ses i bilag 8.</p> <p>Kommunens vurdering tages til efterretning. Der stilles vilkår om fx afstand til åen samt grave retningen der skal forhindre at der sker ændringer af søers og åens tilstand.</p> <p>Kommunen har efterfølgende meddelt tilladelse til udledning af overfladevand. Vilkårene ses i bilag 8.</p> <p>Kommunens bemærkning tages til efterretning.</p>
Svendborg Museum	Der er i umiddelbar nærhed af de pågældende arealer registreret omfattende bopladsanlæg fra førromersk jernalder samt mere spredte fund fra stenalder, ældre	Regionen videregiver museets udtalelse til ansøger og opfordrer til at kontakte museet i

	jernalder og middelalder. Projektarealet er ikke tidligere arkæologisk undersøgt, og museet anbefaler derfor en arkæologisk forundersøgelse forud for råstofindvinding Se Svendborg Museums fulde høringssvar i bilag 5.	god tid inden muldafrømning på projektarealet startes op.
--	---	---

6.2 miljøvurderingsloven

Screeningsafgørelsen

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2, hvilket betyder, at regionen har foretaget en screening af projektet efter kapitel 8 i miljøvurderingsloven.

Regionen har på baggrund af den gennemførte screening vurderet, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. lovens § 16. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på det ansøgte areal.

Regionens screeningsafgørelse inkl. vurdering fremgår af bilag 3.

Screeningsafgørelsen har været i høring ved berørte parter i perioden fra den 2. februar til den 2. marts 2021. Der er ikke indkommet høringssvar i perioden.

Afgørelsen om, at der ikke er pligt til at udarbejde en miljøkonsekvensrapport (tidl. VVM-redegørelse), er meddelt den 3. marts 2021 i henhold til miljøvurderingslovens § 21. Klagefristen udløb den 31. marts 2021. Screeningsafgørelsen blev ikke påklaget.

Råstofindvindingstilladelsen med de stillede vilkår sikrer, at der ikke er nogen væsentlig miljøpåvirkning forbundet med indvindingen.

6.3 Partshøring

Regionen har foretaget en partshøring i medfør af forvaltningslovens § 19 i perioden fra den 25. maj 2023 til den 22. juni 2023. I forbindelse med partshøringen har regionens udkast til tilladelse samtidigt været i høring hos Svendborg Kommune om fastsættelse af vilkår om efterbehandling i medfør af råstoflovens § 10a.

Der er følgende myndigheder og parter i denne sag:

Tilknytning	Navn	Adresse	Postnr. og by
Ansøger	Egernsund Wienerberger A/S Lene.vissing@egernsund.com	Petersminde Teglværk, Assensvej 154	5771 Stenstrup
Lodsejer	Mariedal A/S ved Søren Andersen, sa@mariendal.net	Assensvej 201A	5771 Stenstrup

Svendborg Kommune	Kontaktperson Jakob Nørby Jakob.norby@svendborg.dk vand@svendborg.dk		
Svendborg Museum	info@svendborgmuseum.dk		
Nabo	Hanne Marie Hansen	Præstevænget 1	5771 Stenstrup
Nabo	Niels Hørkilde	Præstevænget 4 a	5771 Stenstrup
Nabo	Henning Johansen	Præstevænget 3	5771 Stenstrup
Nabo	Hans William Falck Hansen	Ellemarksvej 23	8000 Aarhus C
Nabo	Finn Andersen	Præstevænget 7	5771 Stenstrup
Nabo	PF-Ejendomme Co/Gorissen Federspiel	H.C. Andersens Boulevard 12	1553 Kbh. V
Lejer	John Michael Andersen	Præstevænget 6	5771 Stenstrup

I høringsperioden er der indkommet en bemærkning fra Svendborg Kommune:

Vi kan ikke se, at der noget sted, udover bilag, medtages i nedenstående fra møde og givet i mail (bilag 4) af hensyn til trafikken. Ligeledes kan vi heller ikke nogen steder se at råstofmængden omregnes til antal kørsler i vurdering af påvirkning.

”Ved markmødet den 15. december 2020 fortalte teglværket, at kørslen med ler blev tilrettelagt, så køretøjerne tur/retur mødtes på den offentlige vej med mindre, at der er gode vigeforhold”.

Bilag: Der er indsat høring ikke tilladelse.

Regionens bemærkninger til kommunens høringssvar

Regionen har i screeningsafgørelsen vurderet, at trafikbelastningen ikke er væsentlig i forbindelse med det påtænkte projekt. I råstoffilladelsens vurderingsafsnit om miljøforhold er trafikken behandlet, men trafik på offentlige er som udgangspunkt ikke en del af råstoffilladelsen. Derfor er der i den konkrete sag ikke foretages en omregning eller vurdering af det samlede antal transporter. Bilag 7 er medtaget som en oplysning til indvinder og umiddelbart er dokumentet udformet mere som en afgørelse end en høring.

7 REGIONENS VURDERING AF SAGEN

7.1 Lovgrundlag

En råstoffilladelse skal, jf. råstoflovens § 10, stk. 1, indeholde vilkår om virksomhedens drift og om efterbehandling af arealet med henblik på at begrænse miljømæssige gener og forebygge forurening af grundvandet og jorden.

Tilladelsen kan, jf. råstoflovens § 10, stk. 2, indeholde vilkår om at råstofferne skal oparbejdes bedst muligt i forhold til deres kvalitet eller skal anvendes til bestemte formål. Jf. råstoflovens § 10, stk. 3 kan regionsrådet fastsætte yderligere vilkår for at varetage de hensyn, der er nævnt i lovens § 3.

7.2 Gennemgang af hensyn og vurderinger

Projekttilpasninger

Ansøger har under processen ændret adgangsvej mellem delområderne Præstevænge Nord og Syd, så det nu svarer til adgangsvej vist på Bilag 2.

Habitatbekendtgørelsen

Før der meddeles tilladelse efter råstofloven, skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Der kan endvidere ikke meddeles tilladelse efter råstofloven, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyre- og plantearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV, jf. habitatbekendtgørelsens § 10.

Vurdering efter § 6 i habitatbekendtgørelsen (Natura 2000-områder):

Det nærmeste Natura 2000-område er NATURA2000 habitatområde nr. 241, Rødme Svinehaver som er beliggende ca. 3 km syd for projektarealet. Udpegningsgrundlaget er:

- Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks.
- Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund hvilket gør stedet til en vigtige orkidelokalitet.
- Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund.
- Riggær og elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld.

Råstofgravning handler om at fjerne råstoffer i jorden. Påvirkningerne vil være relativ lokal og faktorer som fx støj, støv og rystelser og grundvandssænkning vil have meget lokal udbredelse. Da Natura 2000 habitatområde 241, ligger 3 km væk vurderes det grundet afstanden, udpegningsgrundlagets karakter og projektets karakter, at råstofindvindingen ikke kan påvirke habitatområde 241.

Regionen vurderer, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-området eller bilag IV arter væsentligt, og at der derfor ikke skal udarbejdes en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkning på Natura 2000-område, bilag IV- eller rødlistearter.

Vurdering efter § 10 i habitatbekendtgørelsen (bilag IV-arter):

Habitatdirektivet indeholder bestemmelser om beskyttelse af særlige arter (bilag IV arter). Listen indeholder såvel arter som er sjældne i Danmark, som arter der er mere udbredte. Der må ikke graves råstoffer på en måde der kan medføre skader på disse arter eller deres levesteder. De steder hvor disse arter yngler, søger føde eller opholder sig, må ikke beskadiges eller reduceres så bestanden ikke kan opretholdes på samme niveau som før gravningen.

Projektarealet er landbrugsjord. Konventionelt dyrkede landbrugsarealer med monokulturer rummer erfaringsmæssigt kun få plante og dyrearter. Ved opslag på Miljøportalen, forespørgsel hos naturafdelingen i Svendborg Kommune og ved besigtigelse af projektarealet er der hverken tidligere eller nyligt konstateret eller registreret bilag IV- eller rødlistearter på eller i nærheden af graveområdet. Projektarealet forventes derfor ikke at indeholde beskyttede arter.

Når indvindingen af gulbrændende ler er færdig, vil der være basis for etablering af en mere righoldig natur med større biodiversitet end arealet havde før gravningen. Der vil ofte være større biodiversitet i råstofgrave end i de omgivende arealer hvilket skyldes at der efterlades næringsfattige mineraljord, i stedet for et muldlag. Dette giver udgangspunkt for en variation af planter, der også kan danne levesteder for en række sjældne insekter. Vand i fladbundede småsøer i bunden af graven eller flade banketter i større søer er velegnede ynglesteder for beskyttede paddearter. Med den planlagte efterbehandling vil lergraven kunne give et betydeligt bidrag til at øge biodiversiteten.

Regionen vurderer derfor, at projektet med stillede vilkår ikke vil skabe forringede levevilkår for dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Samlet vurdering af forholdet til habitatbekendtgørelsen:

Det er regionens vurdering, at projektet ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke arter eller habitatområder væsentligt. Det ansøgte vil ikke ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i et udpegningsgrundlag. Det ansøgte vil endvidere efter regionens vurdering ikke medføre beskadigelse/ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV og ikke ødelægge plantearter, som er optaget i bilaget.

Regionens vurdering af projektet i forhold til råstofplanen

Det ansøgte indvindingsområde ligger inden for graveområde Stenstrup, udlagt i Tillæg til Råstofplan 2012 – Rød- og gulbrændende ler på Fyn Bilag 2 nr. 12, og videreført til Råstofplan 2020. Der er ingen konkrete forudsætninger for udlægget af graveområdet. Regionens vurderer, at indvindingen og den planlagte efterbehandling ikke er i strid med råstofplanen.

Det ansøgte projekt vurderes derfor at være i overensstemmelse med råstofplanens retningslinjer og forudsætninger for området.

Regionens vurdering i forhold til kommune- og lokalplan

Det ansøgte område er ikke omfattet af kommune- eller lokalplaner. Regionens vurderer derfor, at området ikke er belagt med kommunale planrestriktioner, der hindrer råstofgravning.

Regionens vurdering af projektet i forhold til grundvandsforhold

Generelt vurderes råstofindvinding ikke at være problematisk i forhold til grundvandskvaliteten. Der kan være en påvirkning på grundvandsstanden, hvis der graves under grundvandsniveauet tæt på en brønd.

Projektarealet ligger inden for OSD (område med særlige drikkevandsinteresser), men uden for NFI (nitratfølsomt indvindingsområde) og uden for vandværkers indvindingsoplande. Grundvandsstrømmen vurderes at være vestlig i det dybere grundvandsmagasin. Det nærmeste vandværk er Lunde Ny Vandværk, Svendborg Vand med omkring 2,7 km til den nærmeste boring, og projektarealet ligger udenfor vandværkets indvindingsopland. Nærmeste vandværksboring nedstrøms for graveområdet ligger ca. 5 km væk og hører til Ollerup Vandværk.

Afstanden fra projektarealet til nærmeste vandindvindinger er stor, desuden er grundvandet beskyttet af et lerdække på 15 – 30 m under råstofferne på projektarealet. Den ansøgte råstofindvinding vurderes derfor ikke at hindre eller begrænse fremtidig anvendelse af grundvandsressourcerne, og projektet vurderes ikke at være i strid med drikkevandsinteresserne i området.

Region Syddanmark har stillet vilkår for opbevaring af brændstof, tankning, affaldshåndtering samt håndtering af evt. oliespild, og vurderer dermed, at risikoen for forurening af grundvandet er minimal. Der er ikke stillet vilkår til yderligere beskyttelse af grundvandet, da der, jf. screeningen (efter miljøvurderingsloven), ikke er tale om en indvinding, der ændrer sårbarheden af grundvandet.

Der gælder et generelt forbud om, at der ikke må tilføres jord til aktive eller ikke-aktive råstofgrave, jf. § 52 i jordforureningsloven.

Region Syddanmark vurderer, at indvindingen af råstoffer, når de stillede vilkår overholdes, ikke vil påvirke drikkevandsinteresserne i området negativt hverken kvantitativt eller kvalitativt.

Regionens vurdering i forhold til naturbeskyttelse og landskab

§ 3-områder:

Der er ikke registreret naturområder, fredskov, beskyttede vandløb eller beskyttelseslinjer på projektarealet, men der er flere § 3 beskyttede søer mellem de to delarealer samt øst for projektarealets afgrænsning. Søerne er skabt af tidligere indvinding af gulbrændende ler. Mod syd afgrænses projektarealet af Hørup Å.

Der må ikke foretages tilstandsændringer af de nærliggende søer eller Hørup Å, da både søer og vandløb er beskyttet jf. naturbeskyttelsesloven. I henhold til vandløbsloven må ingen bortlede vand fra vandløbet eller foranledige, at vandstanden i vandløbet forandres, eller at vandets frie løb hindres. Det påhviler ansøger at sikre, at vandløbet og de nærliggende søer ikke får tilført ler eller andre gravematerialer. Ønsker ansøger at udlede vand til vandløbet skal der søges en tilladelse fra vandløbsmyndigheden Svendborg Kommune.

Der stilles vilkår i tilladelsen der skal minimere risikoen for at søernes eller åens tilstand påvirkes af råstofindvindingen fx stilles der afstandskrav til åen og krav om graveretning.

Med vilkårene stillet i råstoftilladelsen og i tilladelsen til vandindvinding og grundvandssænkning i tilknytning til råstoftilladelse fra Svendborg Kommune vurderes det at sårbare vådområder ikke påvirkes.

Regionen vurderer på den baggrund, at der ikke er behov for at træffe særlige foranstaltninger i forhold til naturbeskyttelse.

Regionen vurderer, at de stillede vilkår er tilstrækkelige foranstaltninger i forhold til naturbeskyttelse.

Det i Råstofplan 2020 udlagte råstofinteresse- og graveområde ligger i et landskab afgrænset af bakker. Området er i Kommuneplan 2021-2033 for Svendborg Kommune udpeget som værdifuldt geologisk område og af Naturstyrelsen afgrænset som nationalt geologisk interesseområde (nr. NGI 131) på grund af dets fortælling om klimaets udvikling fra slutningen af Weichsel istiden og frem til i dag og på grund af fortællingen om dannelsen af Egebjerg Bakker under Bælthavs fremstødet.

Ifølge en landskabsanalyse udført af Svendborg Kommune er landskabskarakteren betinget af det flade til bølgede terræn med intensivt dyrkede marker. Markante skovbevoksede bakkelandskaber danner en overordnet rumlig afgrænsning af området. Bebyggelsen i området består primært af husmandssteder og nyere huse, som ligger tæt langs områdets veje og omkranset af tæt bevoksning. Disse "bælter" af bebyggelse adskiller dyrkede marker med høj andel af småbevoksninger og enkelte levende hegn og bevoksede diger. Omkring lergravene sydøst for Stenstrup er landskabet ligeledes tæt bevokset men med et mere ekstensivt præg og høj andel af krat, hvilket stedvist skaber et meget lukket landskab i lille skala. På baggrund af landskabsanalysen er området underinddelt. De anmeldte rettigheder og de eksisterende gravesøer ligger i område M.46, der ikke forudsættes beskyttet.

Blåleret indvindes maksimalt 5 m under terræn og efterlader lavvandede søer. Der er allerede adskillige sådanne søer i nærområdet.

På baggrund af landskabsanalysen vurderes området ikke sårbart over for yderlig indvinding af blåler.

Regionens vurdering af de miljømæssige forhold

Støj:

Ved fastsættelse af vilkår for støj i råstofgrave, er der praksis for at henhøre beboelser i landområder tæt ved råstofgrave til områdetype 3 - *Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder* i Miljøstyrelsens støjvejledning. De fastsatte støjvilkår fremgår af afsnittet om driftsvilkår.

Ansøger har i dialog med beboer af Præstevænget 6 aftalt, at der som udgangspunkt etableres støjvolde mellem ejendom og projektarealet. Det vurderes, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes med de fastsatte vilkår om aktiviteter og støj dæmpning bortset fra i kortere perioder igennem anlægsfasen. I anlægsfasen vil der muligvis være en kortvarig overskridelse af de

vejledende støjgrænser for den nærmeste nabo (anlæg af adgangsvej, muldvælde og afrømning af overjord). Påvirkningen vurderes ikke at være væsentlig, da den vil være af lokal og kortvarig karakter.

Jf. *Vejledning til råstofloven* gøres opmærksom på, at råstofgraves placering er tilknyttet geologien hvilket gør, at de tekniske og økonomiske muligheder for støjreduktion skal vurderes i hvert enkelt tilfælde.

Regionen vurderer samlet, at der er truffet tilstrækkelige vilkår til at sikre, at de vejledende støjgrænser kan overholdes.

Støv:

Råstofindvinding og transport med råstoffer er en kilde til støvemission, der kan have stor midlertidig indflydelse på den lokale luftkvalitet. Graden af støvemission vil variere fra dag til dag og være afhængig af aktivitetsniveauet, de specifikke aktiviteter, jordtypen samt de meteorologiske forhold (nedbør, vindretning og -hastighed). Specielt vil der i perioder med tørt vejr og megen vind være størst risiko for at kunne påføre naboer støvgener.

Afværgeforanstaltninger der kan reducere støvgener, vil være en del af råstoftilladelsen, f.eks. i form af vanding af veje, materialestakke mm., udlægning af køreplader og rengøring af eksterne køreveje, hvorfor støv ikke vurderes at være en væsentlig miljøgene.

Overkørsel til offentlig vej og kørsel uden for graveområdet administreres af Svendborg Kommune Adgangstilladelse for ny overkørsel til offentlige vej søges ved Svendborg Kommunes Vejmyndighed. Kommunen stiller vilkår om at de første 5 meter fra Præstevænget og ind mod projektarealet asfalteres, hvilket vil mindske mængden af ler og jord der trækkes med ud på vejen.

En stor del af det gulbrændende lergraves våd og køres til teglværket med det samme. Der vil altså ikke blive tale om stakke eller lagerplads på projektarealet og eventuel støvdannelse vil ske fra de allerede gravede arealer eller jordvælde/mulddepoter indtil vegetation har etableret sig. Regionen har fastsat vilkår til nedbringelse af evt. støvgener. Regionen vurderer, at de stillede vilkår vedrørende støv er tilstrækkelige til at sikre, at råstofindvindingen ikke medfører støvgener hos naboerne omkring det ansøgte graveområde. Samtidigt kan virksomhedens drift opretholdes inden for projektarealet uden væsentligt bebyrdende tiltag.

Trafikbelastning:

I miljøscreeningen vurderes det primært at være trafikken på, samt til og fra projektarealet, samt heraf afledt støv og støj, der vil kunne skabe en form for gene for omboende. Udkørsel vil ske til Hundstrupvej via Præstevænget som er en meget lille og smal vej. Ejendommene Præstevænget 6, der ejes af et ejendomsselskab og bebos af lejer, samt Præstevænget 7 ligger tæt ved udkørsel fra projektarealet og disse ejendommers personer er de som kan blive påvirket af især trafik og støj. Der stilles vilkår i tilladelsen til at imødegå gener.

Transporten med råstoffer vil foregå i de perioder hvor der indvindes råstoffer på projektarealet. Indvindingen vil foregå i 2-3 årlige kampagner af 4-8 ugers varighed.

Øvrige forhold:

Vilkår 29: Af stabilitetshensyn sættes normalt et vilkår på 25 meter. I det konkrete tilfælde er der ikke noget, der tilsiger at denne afstand skal ændres

Kulturarv og andre beskyttelser

Der findes beskyttede sten- og jorddiger som afgrænser det nordlige delprojektareal mod øst og vest. Regionen stiller vilkår om afstand og hældning i råstoftilladelsen således at digerne ikke påvirkes.

Da der ikke tidligere har været indvundet råstoffer, er der risiko for at støde på fortidsminder under arbejdet. Svendborg Museum/Arkæologi Sydfyn har foretaget en arkivalsk kontrol af projektarealet. Der er i umiddelbar nærhed af de pågældende arealer registreret omfattende bopladsanlæg fra førromersk jernalder samt mere spredte fund fra stenalder, ældre jernalder og middelalder. De pågældende arealer er ikke tidligere arkæologisk undersøgt, og museet anbefaler derfor en arkæologisk forundersøgelse forud for råstofindvinding.

Det påhviler ansøger at kontakte Svendborg Museum for yderligere undersøgelse.

Regionen vurderer, at råstoftilladelsen med de stillede vilkår sikrer, at fredninger, fortidsminder og beskyttelseslinjer ikke påvirkes.

Regionens vurdering af projektet i forhold til vandplanlægning

I henhold til bekendtgørelse nr. 449 af 11/04/2019 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter § 8 skal der, før der meddeles tilladelse efter råstoflovens § 7, foretages en vurdering af, om det ansøgte kan medføre påvirkning af tilstanden og mulighed for måløpfyldelse i berørte målsatte søer, vandløb, kystvande og grundvandsforekomster.

Ifølge Vandområdeplan 2021 – 2027 findes der en dyb grundvandsforekomst med god kvantitativ og kemisk tilstand, en regional grundvandsforekomst med god kvantitativ og ringe kemisk tilstand og en terrænnær grundvandsforekomst med god kvantitativ og kemisk tilstand, i området hvor projektarealet er beliggende. Vandløbsstrækningen Hørup Å, der løber syd for projektarealet, er målsat i Vandområdeplan 2021-2027 til god økologisk og kemisk tilstand. Tilstanden i dag er dårlig økologisk tilstand. Projektet vurderes ikke at have en negativ indvirkning på miljøforholdene i vandløbet

Der er i statens grundvandskortlægning og regionens miljøvurdering vurderet at være mellem 15 - 30 meter ler over det primære grundvandsmagasin. Den ansøgte råstofindvinding ned til 5 m dybde med stillede vilkår vurderes ikke at udgøre en trussel for hverken grundvandets naturlige beskyttelse, eller for opnåelse af Hørup Å's miljømål, kvalitativt eller kvantitativt.

Regionens vurdering af grave- og efterbehandlingsplanen

Formålet med graveplanen og efterbehandlingsplanen er, at naboer og andre i området berøres mindst muligt, og at det åbne gravefelts påvirkning af fx den landskabelige oplevelse under indvindingen begrænses mest muligt. Derudover er det formålet at få en optimal og hensigtsmæssig udnyttelse af ressourcen, samt at der tages de nødvendige landskabelige samt natur- og miljømæssige hensyn.

Via graveplanen og efterbehandlingsplanen vil regionen sikre, at det åbne gravefelt begrænses mest muligt såvel arealmæssigt som tidsmæssigt. Derudover vil regionen med sine almindelige tilsyn med indvindingen være opmærksom på, om graveplanen følges, eller om der er behov for justeringer.

Grave- og efterbehandlingsplanen er vedlagt som bilag 2. Af planerne fremgår det, at projektarealet skal efterbehandles til natur med sø(er) og uden brug af gødning og pesticider. Da de omkringliggende arealer også er efterbehandlede gravesøer er det regionens vurdering at det efterbehandlede projektareal vil passe ind i landskabsmæssigt. Der skal udlægges muld på arealer udenfor søerne efter endt lergravning og mulden kan således delvist bortsælges. Da ressourcen findes i et ca. 5 m dybt lag forventes søerne at blive lavvandede dvs. at få meter dybe.

Planerne har jf. råstoflovens § 10a været i høring hos Svendborg Kommune.

Regionen har foretaget en hensynsafvejning efter råstofloven og stillet de relevante vilkår, der sikrer, at efterbehandlingen varetager de interesser, der skal tages i henhold til råstoflovens § 3. Vilkårene er stillet jf. lovens § 10.

Vilkår 45 om gennemgravning af skel:

Dette vilkår er stillet for at sikre, at hele forekomsten udnyttes, og at der ikke ved eventuel gravning på naboarealer efterlades en vold mellem ejendommene, idet dette vil være en markant, landskabelig forandring. Vilkåret tinglyses på ejendommene.

Erhvervsmæssige hensyn og ressourcens udnyttelse

Afgørelsen om tilladelse til erhvervsmæssig indvinding på det ansøgte areal vurderes at varetage hensynet til ressourceudnyttelsen og det erhvervsmæssige hensyn samt følge råstofplanens retningslinjer.

Regionens samlede vurdering

Regionen vurderer samlet, at det ansøgte under overholdelse af de vilkår, der er fastsat i tilladelsen kan gennemføres uden væsentlige gener eller miljømæssige konsekvenser for mennesker, natur og omgivelserne. Regionen vurderer endvidere, at indvindingen ikke er i strid med de planmæssige interesser, der gælder for området.

På den baggrund vurderer regionen, at der kan meddeles tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding.

8 KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

8.1 Klagevejledning

Region Syddanmarks afgørelse om tilladelse til råstofindvinding inkl. vurdering efter habitatbekendtgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klageberettigede er: Adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser og enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal indsendes elektronisk via klageportalen, som man finder et link til på forsiden af [Nævnenes Hus](#), hvor man logger ind med f.eks. NEM-ID.

Klagen videresendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

For behandling af klagen skal der betales et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen.

En evt. klage skal være tilgængelig for regionen i klageportalen senest den 21. juli 2023 kl. 23.59.

Ansøger får besked, hvis der klages over afgørelsen.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Klage i henhold til råstofloven har opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette jf. råstoflovens § 43 ske inden 6 måneder fra offentliggørelsen af afgørelsen.

8.2 Underretning om afgørelsen

De nedenfor nævnte er orienteret særskilt om afgørelsen.

Myndigheder

Svendborg Kommune: jakob.norby@svendborg.dk

Svendborg Museum: info@svendborgmuseum.dk

Slots- og Kulturstyrelsen: post@slks.dk

SKAT: myndighed@skat.dk

Miljøstyrelsen: mst@mst.dk

Parter

Parter jf. listen i afsnit 6.3 *Partshøring*.

Foreninger og organisationer (klageberettigede)

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling: svendborg@dn.dk

Dansk Ornitologisk Forening: natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling: svendborg@dof.dk

Dansk Botanisk Forening: nbu_fyn@botaniskforening.dk

Friluftsrådet, fr@friluftstraadet.dk

Friluftsrådet Sydfyn, sydfyn@friluftstraadet.dk

Med venlig hilsen

Jens T. Vejrup

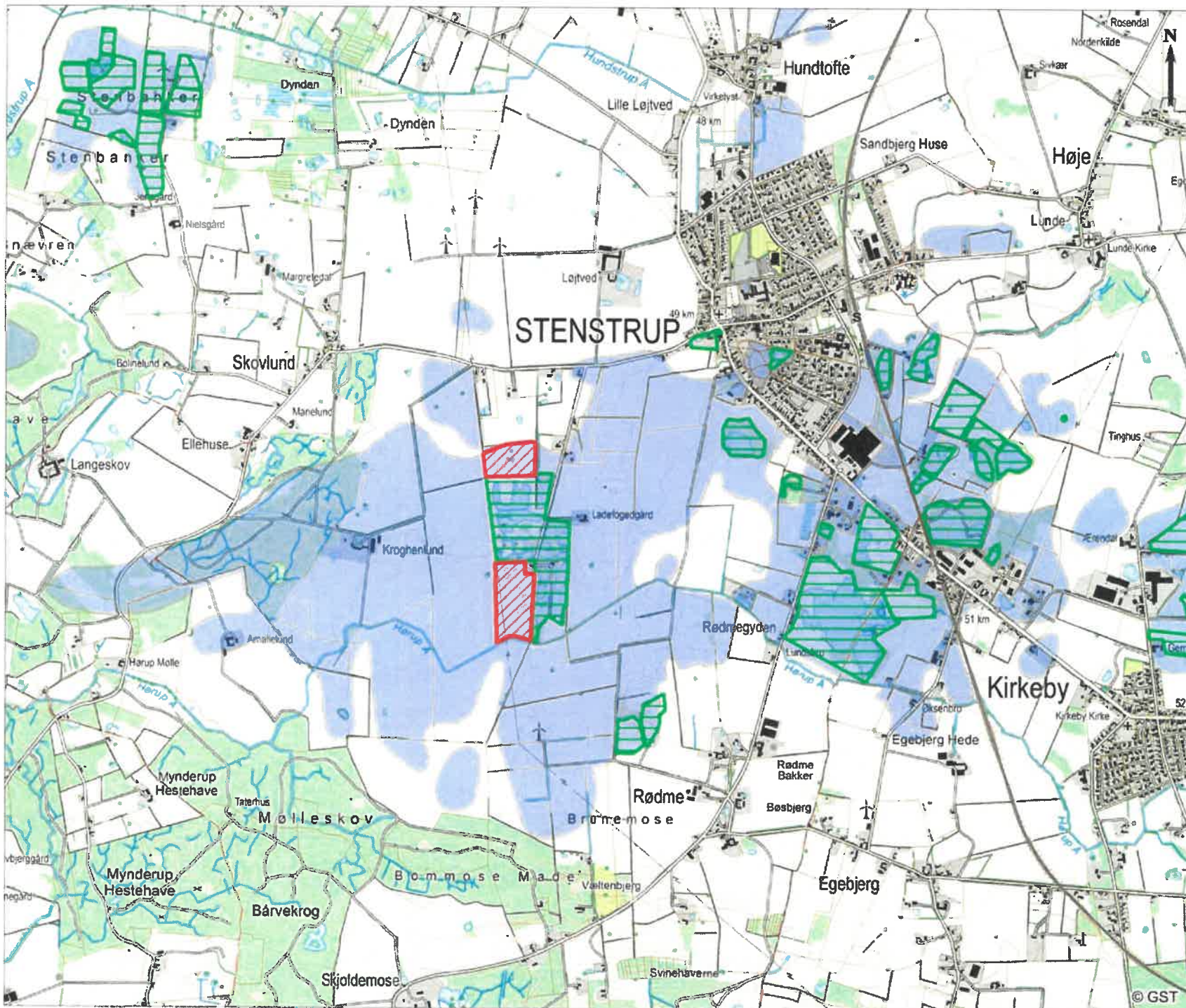
Geolog

9 BILAG

Følgende bilag er vedlagt tilladelsen:

1. Oversigtskort
2. Grave- og efterbehandlingsplan
3. Screeningsafgørelse inkl. VVM-skema
4. Udtalelse fra Svendborg Kommune
5. Udtalelse fra Svendborg Museum
6. Tilladelse til vandindvinding
7. Ændret anvendelse af eksisterende vejadgang
8. Tilladelse til udledning af overfladevand

Bilag 1 Oversigtskort

Oversigtskort

Ansøgt areal - Præstevænget

Signaturforklaring

- Ansøgt areal - Præstevænget
- Gravede områder - Stenstrup
- Råstofgraveområde
- Matrikelgrænse

Bilag 1

Sagsnr	Målestok	Kortsystem
1321600336	1:25.000	DVM00
Udarbejdet af	Kontrol	Dato
JEDB	MJAH	08 10 2020

Bilag 2 Grave- og efterbehandlingsplan

GRAVE- OG EFTERBEHANDLINGSPLAN FOR LERINDVINDING VED PRÆSTEVÆNGET PÅ DEL AF MATR. NR. 6A STENSTRUP BY, STENSTRUP SAMT PÅ MATR. NR. 2X OG 1Æ, STENSTRUP BY, STENSTRUP OG 1H, LØJTVED HGD., STENSTRUP

Viby, den 6. oktober 2020

Der indvindes gulbrændende ler. Med henvisning til vedlagte bilag A og B vil gravning og efterbehandling foregå som følger:

Indvindingen indledes i Præstevænget Nord, og når de to etaper er indvundet, fortsættes i Præstevænget Syd. Muld afrømmes og lægges langs etapernes rand i takt med, at indvindingen skrider frem. Der vil maksimalt blive afrømmet muld på et areal, der svarer til et års indvinding. Etaperne er vist på bilag A med angivelse af forventede ca. årstal for gravning. Indvindingen foregår koncentreret i nogle uger ad gangen, typisk 4-8 uger i træk, 2-3 gange om året. Størvolden i den nordøstlige del af Præstevænget Syd etableres ved åbning af etape 2026-2029.

Der anvendes eksisterende interne adgangsveje i det efterbehandlede område mellem Præstevænget Nord og Præstevænget Syd, se bilag A.

Tankning af gravemaskinen vil foregå fra mobil containertank på trailer på den markerede plads. Den mobile tank vil ikke stå permanent i graven, men blive kørt til fra teglværket, når der er behov for at tanke gravemaskinen, og derefter returneres den til teglværket. Uheld med spild af brændstof opsamles straks med skovl eller gravemaskine. Alt opsamlet spild, inkl. opsamlingsmaterialet, opbevares og bortskaffes som farligt affald.

Som det er tilfældet i de tilgrænsende områder, vil der samle sig vand i graveområderne. Vandet håndteres i graven ved at grave i terrasser og på den måde kanalisere vandet rundt efter behov. Princippet fremgår af luftfotoet på figur 1 nedenfor.

Det forventes, at omtrent halvdelen af de to delområder, Præstevænget Nord og Præstevænget Syd, vil blive efterbehandlet til søer, mens den afrømmede muld vil blive tilbagelagt på resten af arealerne. Præcis hvor der bliver sø, og hvor der bliver land efter indvindingen, afhænger af lerets kvalitet og dybdemæssige udbredelse, og efterbehandlingsplanen på bilag B illustrerer derfor princippet i efterbehandlingen. Søernes nøjagtige placering og udformning vil derfor kunne ændres. Det forventes, at der vil blive sammenhæng mellem søer i det efterbehandlede område umiddelbart syd for Præstevænget Nord og søer i Præstevænget Nord.

Områderne efterbehandles, så de indgår naturligt i sammenhæng med de allerede etablerede tilgrænsende gravesøer og mellemliggende sti- og vildtagerarealer. På større sammenhængende landarealer inden for områderne plantes egnskarakteristiske planter.

Figur 1. Området syd for Præstevænget Nord, luftfoto 2018. Ved gravning i terrasser håndteres det overfladevand, som samler sig i graven, og som ender med at blive til søer i de efterbehandlede grave.

Søernes brinker og graveskrånninger i øvrigt etableres med et skråningsanlæg, som ikke er stejlere end 1:2.

Vandspejlet i søerne vil etablere sig omkring kote 52-53 meter, og det omkringliggende terræn vil få omtrent samme koteniveau som i dag, men dog lidt mere kuperet – sådan som det også ses i de tidligere efterbehandlede, tilgrænsende områder.

Bilag:

Bilag A. Graveplan

Bilag B. Efterbehandlingsplan.

Graveplan

Præstevænget

Signaturforklaring

- Ansøgt areal - Præstevænget
- Efterbehandlet
- Matrikelgrænse
- Adgangsvej
- Støjvold
- Tankningsplads
- Åbeskyttelseslinje

Bilag A

Sagsnr	Målforhold	Kotesystem
1321600336	1:6.000	DVR90
Udarbejdet	Kontrol	Dato
JEDB	MDAN	15.01.2021

Efterbehandlingsplan

Præstevænget

Signaturforklaring

 Matrikelgrænse

 Gravesø

Bilag B

Søgsnr 1321600336	Måforhold 1:6.000	Kotesystem DVR90
Udarbejdet JEDB	Kontrol MDAN	Dato 06.10.2020

Bilag 3 VVM-screening

Egernsund Wienerberger A/S
Petersminde Teglværk
Assensvej 154
5771 Stenstrup

CVR NR. 10502306

Klima og Ressourcer
Kontaktperson: Gitte Gro
E-mail: gitte.gro@rsyd.dk
Direkte tlf.: 29201940
KS: JTV
Dato: 3. marts 2021
Journal nr.: 20/55898

Afgørelse om at ansøgning om tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding på del af matr. nr. 6a, 2x og 1æ Stenstrup By, Stenstrup samt matr. nr. 1h Løjtved Hgd., Stenstrup i Svendborg Kommune ikke er omfattet af krav om miljøvurdering

Region Syddanmark har modtaget en ansøgning om tilladelse til råstofindvinding på del af matr. nr. 6a, 2x og 1æ Stenstrup By, Stenstrup samt matr. nr. 1h Løjtved Hgd., Stenstrup i Svendborg Kommune.

Afgørelse

Det ansøgte projekt optræder på lovens bilag 2, pkt. 2a. Region Syddanmark har derfor gennemført en screening af det ansøgte projekt, jf. § 21. Screeningen er gennemført med henvisning til de i lovens bilag 6 relevante kriterier. Screeningsskemaet er vedlagt som bilag.

Region Syddanmark har på baggrund af den gennemførte screening vurderet, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet jf. lovens § 16. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på ovenstående ejendom.

Afgørelsen er meddelt efter § 21 i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) 1.

Begrundelse for afgørelsen

Screening er en administrativ proces, hvor projektet vurderes i forhold til en række faste kriterier jf. miljøvurderingslovens bilag 6 under overskrifterne:

1. Projektets karakteristika
2. Projektets placering
3. Arten af og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning
4. Konklusion

¹Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

1. Anlæggets karakteristika:

Egernsund Wienerberger A/S har søgt om tilladelse til indvinding af gulbrændende ler på del af matr. nr. 6a, 2x og 1æ Stenstrup By, Stenstrup samt matr. nr. 1h Løjtved Hgd., Stenstrup i Svendborg Kommune. Ansøgningen består af to delområder kaldet hhv Præstevænget Nord på 3,5 ha og Præstevænget Syd på 6,1 ha, projektarealet er altså i alt 9,6 ha. Der er tidligere gravet ler på arealet mellem de to delarealer. Materialerne påtænkes anvendt til teglproduktion.

Der indvindes i 2-3 årlige kampagner af 6-8 ugers varighed. Til indvindingen søges om at anvende en gravemaskine. Leren, der er fundet egnet til fremstilling af rødbrændte teglprodukter, fragtes til virksomheden på traktor med sættevogn.

Det vil hovedsageligt være trafikken til og fra projektarealet der kan genere omboende. Der udlægges køreplader og knust tegl for at stabilisere de interne veje. Der asfalteres de første 5 m fra den offentlige vej og ind mod projektarealet for at forebygge at der trækkes materialer med ud. Der planlægges at etablere støjvold mod ejendommen Præstevænget 6. Overkørsel til offentlig vej og kørsel uden for graveområdet administreres af Svendborg Kommune.

Såfremt det viser sig, at grænseværdier for støj og støv ikke kan overholdes kan ansøger efterfølgende pålægges at foretage støj- og støvreducerende tiltag af myndigheden, herunder f.eks. krav om etablering af yderligere støjvolde. Det kan også komme på tale at reducere åbningstiden. Det ansøgte areal er udlagt til graveområde i gældende Råstofplan.

Det vurderes at projektet med vilkårsstillelse ikke vil give anledning til støj- støv-, vibrations-, eller anden forurening.

2. Projektets placering:

Projektarealet er placeret i landzone i Svendborg Kommune, ca. 800 m sydvest for Stenstrup.

Jorden er udlagt med agerbrug og vil ikke kunne dyrkes i perioden hvor der indvindes råstoffer. Projektarealet vil løbende blive reetableret, til natur uden brug af gødning og pesticider og sandsynligvis med en eller flere søer

Der er ingen sårbare vådområder på projektarealet. Der er flere § 3 beskyttede søer på matriklen op til projektarealets østlige afgrænsning. Søerne er skabt af tidligere indvinding af gulbændende ler. Hørup Å afgrænser projektarealet mod syd.

Der må ikke foretages tilstandsændringer af de nærliggende søer eller i Hørup Å, da både søer og vandløb er beskyttet jf. naturbeskyttelsesloven. Hvis graveaktiviteterne mod forventning medfører ændringer af vandløbet eller søerne, skal der søges dispensation til ændringen. Der skal søges før ændringerne foretages.

Der vil blive stillet vilkår i tilladelsen der skal minimere risikoen for at søernes eller åens tilstand påvirkes af råstofindvindingen eller på anden vis, som f.eks. ved udledning af pumpevand fra udgravninger.

Med vilkår og eventuel dispensationer/tilladelser fra Svendborg Kommune vurderes det at sårbare vådområder ikke påvirkes.

Der findes diger som afgrænsning af Præstevænget nord, mod øst og vest. Der stilles vilkår om afstand og hældning i tilladelsen til at indvinde råstoffer således at digerne ikke påvirkes.

De landskabelige forhold vil blive påvirket, idet råstofindvindingen fjerner dele af landskabet. Efter endt indvinding skal der foretages en reetablering af arealet tilbage til natur uden brug af gødning eller pesticider.

Det vurderes at Indvindingen ikke vil medføre væsentlig påvirkning af beskyttede naturområder, beskyttet flora eller fauna, kulturelle eller landskabelige forhold.

3. Arten af og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning:

Der er landbrugsdrift i området med deraf afledt brug af maskiner.

Ca. 700 m nordøst for projektarealet søges om indvinding af rødbrændende ler på et 10,3 ha stort areal kaldet Mariendal.

Da teglværkets behov for råstoffer er nogenlunde konstant vil der ikke ske en øget lerindvinding i forhold til tidligere, og der vil ikke være samtidig indvinding af ler på projektarealet og Mariendal. Det vurderes på ovenstående grundlag, at der ikke vil være aktiviteter, der sammen med det ansøgte forventes at kunne medføre en væsentlig øget påvirkning af miljøet.

Da det er formålet med råstofloven, at råstofferne skal indvindes i udlagte graveområder er det som udgangspunkt ikke muligt at begrænse indvirkningerne på landskabet. Men det er muligt at stille relevante vilkår for efterbehandling, således at landskabet efterfølgende kan bruges til det ønskede formål.

4. Konklusion

Råstofindvindingen etableres på 9,6 ha i landzone. Indvindingen vil ikke medføre væsentlig påvirkning af beskyttede naturområder, beskyttet flora eller fauna, kulturelle eller landskabelige forhold.

De landskabelige forhold vil blive påvirket, idet råstofindvindingen fjerner dele af landskabet. Efter endt indvinding skal der foretages en reetablering af arealet til natur uden brug af pesticider. Den landskabelige påvirkning såvel under som efter råstofindvinding forventes hverken enkeltvist eller kumulativt at påvirke landskabet væsentligt.

Der vil være støj fra råstofindvindingen i dagtimerne i de perioder der indvindes ler. Støjpåvirkningen vurderes at kunne overholde de vejledende støjgrænser for de nærmeste boliger i åbent land, og vil i øvrigt blive reguleret gennem indvindingstilladelsen.

Transporten med råstoffer fra arealet vil sandsynligvis påvirke beboere i omegnen.

Påvirkningerne forventes ikke enkeltvist i forhold til nærværende ansøgning at være væsentlige.

Det er regionens vurdering, at resultatet af screeningen af det ansøgte projekt ikke giver anledning til at antage at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport, da projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter eller vedtagne planer, antages at få nogen væsentlig påvirkning af miljøet.

Partshøring

Region Syddanmark har foretaget en partshøring i medfør af forvaltningslovens² § 19, stk. 1.

Partshøringen forløb fra den 2. februar 2021 til den 2. marts 2021 og følgende adressater er hørt:

Tilknytning	Navn	Adresse	Postnr og by
Ansøger	Egersund Wienerberger A/S	Petersminde Teglværk Assensvej 154 Lene.vissing@egersund.com	5771 Stenstrup
Lodsejer	Mariendal A/S ved Søren Andersen,	Assensvej 201A sa@mariendal.net	5771 Stenstrup
Svendborg Kommune	Kontaktperson Jakob Nørby	Jakob.norby@svendborg.dk vand@svendborg.dk	
Svendborg Museum		info@svendborgmuseum.dk	
2n	Søren Andersen	Assensvej 201 a	5771 Stenstrup
2v	Niels Hørkilde	Præstevænget 4 a	5771 Stenstrup
4s Stenstrup By	Mariendal A/S	Assensvej 201 a	5771 Stenstrup
1a, 2s Løjtved Hgd.	Hans WF Hansen	Ellemarksvej 23	8000 Aarhus C
1ø, 2p Stenstrup By	Finn Andersen	Præstevænget 7	5771 Stenstrup
2g Stenstrup By	PF-Ejendomme co/Gorissen Federspiel	H.C. Andersens Boulevard 12	1553 Kbh V

Regionen modtog et høringssvar fra Svendborg Kommune i perioden.

Svendborg Kommunes Vejmyndighed har følgende kommentar til udkastet:

Linjen under afsnittet Anlæggets karakteristika: "Overkørsel til offentlig vej og kørsel uden for graveområdet administreres af Svendborg Kommune".

Ønskes erstattet med: Adgangstilladelse for ny overkørsel til offentlige vej søges ved Svendborg Kommunes Vejmyndighed.

² Bekendtgørelse af forvaltningsloven jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 med senere ændringer.

Det af Svendborg Kommune ønskede udsagn er ændret i vvm screeningskemaet

Klagevejledning

Region Syddanmarks afgørelse efter miljøvurderingsloven kan for så vidt angår retlige spørgsmål påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klageberettigede er: Miljø- og fødevareministeren, enhver med retlig interesse i sagens udfald samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet skal indsendes elektronisk via klageportalen, som man finder et link til på forsiden af [Nævnenes Hus](#), hvor man logger ind med f.eks. NEM-ID.

Klagen videresendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

For behandling af klagen skal der betales et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen.

En evt. klage skal være tilgængelig for Region Syddanmark i klageportalen senest den 31. marts 2021 kl. 23.59.

Ansøger får besked, hvis der klages over afgørelsen.

Klage har ikke opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra offentliggørelsen af denne afgørelse.

Øvrigt

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til undertegnede.

Med venlig hilsen

Gitte Gro
Geolog

Bilag:

Bilag 1 – oversigtskort
Bilag 2- vvm screeningskema

Bilag 1 - Oversigtskort

EGERSUND MILJØBEREDERE	
Graveplan	
Præstevængtet	
<p>Strukturforklaring</p> <ul style="list-style-type: none"> Ansogt areal - Præstevængtet Etærbehandlet Melkegrænse Adgangsvej Stølvold Tankningsplads Abeskyttelseslinje 	
<p>Bilag A</p>	
<p>Skævet 1:50000 Udædret København 16.01.2021</p>	<p>Målestok 1:4000 København 16.01.2021</p>

Bilag 2 - Vvm screeningskema

Sagsbehandler: Gitte Gro
E-mail:gitte.gro@rsyd.dk
Dato: den 3. marts 2021
Journal nr.: 20/55898

Skema til brug ved screening af projekter på bilag 2

Kriterier iht. bilag 6 i bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) jf. lovbekendtgørelse nr. 973 af 25. juni 2020.

Nedenstående skema omfatter kriterier jf. bilag 6 til bestemmelse af, hvorvidt projekter omfattet af bilag 2 skal underkastes en miljøkonsekvensvurdering. Oplysningerne i skemaet er baseret på oplysninger fra ansøger om projektets karakteristika mm. i råstofansøgning samt anmeldelse efter miljøvurderingsloven af 13. november 2020. Endvidere er statslig, regional og kommunal planlægning samt oplysninger indkommet ved høring af Svendborg Kommune og Øhavsmuseet inddraget. Tilgængelige oplysninger om projektområdet fra relevante registre og geografiske informationssystemer så som Danmarks Miljøportal, PlansystemDK og MiljøGIS er også inddraget i vurderingerne.

Projektets karakteristika

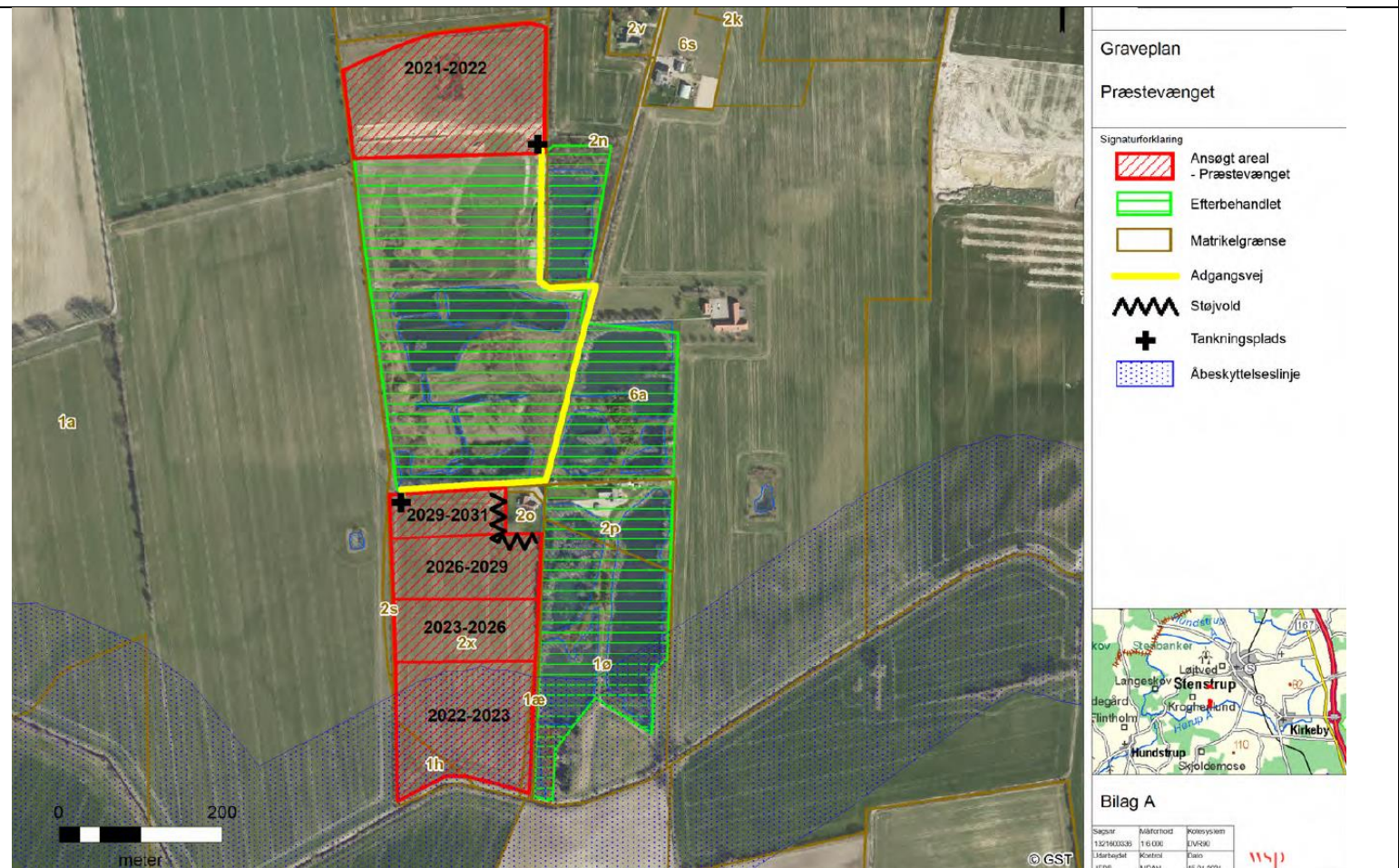
Projektbeskrivelse – jf. ansøgningen	<p>Egersund Wienerberger A/S har søgt om tilladelse til indvinding af gulbrændende ler på del af matr. nr. 6a, 2x og 1æ Stenstrup By, Stenstrup samt matr. nr. 1h Løjtved Hgd., Stenstrup i Svendborg Kommune. Ansøgningen består af to delområder kaldet hhv Præstevænget Nord på 3,5 ha og Præstevænget Syd på 6,1 ha, projektarealet er altså i alt 9,6 ha. Der er tidligere gravet ler på arealet mellem de to delarealer. Materialerne påtænkes anvendt til teglproduktion.</p> <p>Der søges om:</p> <ul style="list-style-type: none">• at grave til ressourcens bund eller maksimalt til ca. 5 m under terræn (kote 55 til 49 DNN)• en årlig indvinding af op til 30.000 m³.• at anvende eksisterende indkørsel til matrikel 6a umiddelbart syd for matrikel 2n, fra Præstevænget. At anvende eksisterende interne køreveje på matrikel 6a for at komme ned til matrikel 2x, som entreres i det nordvestlige hjørne• drifttider fra kl. 7 til kl. 18 på hverdage• at anvende en gravemaskine til indvinding og en traktor med sættevogn til transport• at efterbehandle arealet til natur uden brug af gødning og pesticider og sandsynligvis med en eller flere søer
Bygherre – navn, adresse, mail og telefonnummer	<p>Egersund Wienerberger A/S, Petersminde Teglværk, Assensvej 154, 5771 Stenstrup Tlf. 74442540 Mail: info@egersund.com</p>
Bygherres kontaktperson, mail og telefonnummer	<p>Lene Vissing Lene.vissing@egersund.com Tlf. 30 58 51 32</p>

Sagsbehandler: Gitte Gro
 E-mail:gitte.gro@rsyd.dk
 Dato: den 3. marts 2021
 Journal nr.: 20/55898

Projektets placering og arealbehov i ha

Ca 800 m sydvest for Stenstrup, to delarealer på i alt 9,6 ha beliggende på del af matr. nr. 6a, 2x og 1æ Stenstrup By, Stenstrup samt matr. nr. 1h Løjtved Hgd., Stenstrup i Svendborg Kommune.

Oversigtskort
 Målestok 1:6000

Sagsbehandler: Gitte Gro
 E-mail: gitte.gro@rsyd.dk
 Dato: den 3. marts 2021
 Journal nr.: 20/55898

Projektets behov for råstoffer – type og mængde i anlægs- og driftsfasen	Projektet kræver ikke råstoffer i anlægs- eller driftsfasen.			
Projektets behov for vand – kvalitet og mængde i anlægsfasen og driftsfasen	Ingen behov for vand i hverken anlægs- eller driftsfasen.			
Mængden og typen af affald som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Husholdningsaffald bringes til teglværk og bortskaffes med dagrenovationsordningen. Oliefiltrem.v. bortskaffes med serviceværkstedes affaldsordning. De kørende maskiner serviceres og tankes udenfor graveområdet.			
Mængden og typen af spildevand som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Der etableres ikke skurvogn på projektarealet og der forventes ingen spildevand som følge af projektet.			
Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
Er der andre ejere end bygherre?	X			Mariedal A/S ved Søren Andersen, Assensvej 201A, 5771 Stenstrup er lodsejer.
Er der andre projekter eller aktiviteter i område, der sammen med det ansøgte medfører en påvirkning af miljøet (kumulative forhold)			X	Projektet er beliggende i landzone og arealet samt naboarealer dyrkes som konventionelt landbrug. Der vil være derfor være landbrugsmaskiner i anvendelse i området. Der graves i 2-3 perioder årligt af 4-8 ugers varighed.
Forudsætter projektet etablering af yderligere vandforsyningskapacitet			X	Projektet forudsætter ikke etablering af vandforsyning
Kræver bortskaffelse af affald og spildevand ændringer af bestående ordninger?			X	Bortskaffelse af eventuelt affald skal ske ifølge Svendborg Kommunes regler. Husholdningsaffald bringes til teglværk og bortskaffes med dagrenovationsordningen. Oliefiltre m.v. bortskaffes med serviceværkstedes affaldsordning.
Overskrides de vejledende grænseværdier for støj?				Støj reguleres efter Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder, Vejl. nr. 5 1984. Der vil kun være en gravemaskine i brug til indvinding samt en traktor med sættevogn til at transportere leren på. Maskinerne kører på blødt underlag på projektarealet og køreplader / knust tegl/asfalt mellem projektareal og landevej. Da der er tale om få maskiner vurderes projektet at overholde vilkår i "Ekstern støj fra virksomheder vejledning nr. 5 1984".

Sagsbehandler: Gitte Gro
 E-mail:gitte.gro@rsyd.dk
 Dato: den 3. marts 2021
 Journal nr.: 20/55898

Vil anlægget give anledning til vibrationsgener?			X	Kørsel med tunge maskiner vil lokalt give vibrationer. Der er dog tale om en meget lokal påvirkning da køretøjer i lergraven kører på "blødt" underlag. Er det for blødt udlægges køreplader Det vurderes at projektet ikke vil give anledning til vibrationsgener.
Vil anlægget give anledning til støvgener?			X	Råstofindvinding og transport med råstoffer er en kilde til støvemission, der kan have stor midlertidig indflydelse på den lokale luftkvalitet. Graden af støvemission vil variere fra dag til dag og være afhængig af aktivitetsniveauet, de specifikke aktiviteter, jordtypen samt de meteorologiske forhold (nedbør, vindretning og -hastighed). Specielt vil der i perioder med tørt vejr og megen vind være størst risiko for at kunne påføre naboer støvgener. Afværgeforanstaltninger der kan reducere støvgener, vil være en del af råstoffilladelsen, f.eks. i form af udlægning af køreplader og rengøring af eksterne køreveje, hvorfor støv ikke vurderes at være en væsentlig miljøgene. Overkørsel til offentlig vej og kørsel udenfor graveområdet administreres af Svendborg Kommune Adgangstilladelse for ny overkørsel til offentlige vej søges ved Svendborg Kommunes Vejmyndighed. Det er aftalt med kommunen at de første meter fra Præstevænget og ind mod projektarealet asfalteres for at mindske mængden af ler og jord der trækkes med ud på vejen.
Vil anlægget give anledning til lugtgener?			X	Der vil ikke være afledte lugtgener
Vil anlægget give anledning til lysgener?			X	Anlægget vil ikke give anledning til lysgener.
Må anlægget forventes at udgøre en særlig risiko for uheld?			X	Råstofindvinding er ikke omfattet af risikobekendtgørelsen. Anlægget forventes ikke at udgøre en særlig risiko for uheld. Indvinder skal sikre at alt udstyr holdes i forsvarlig stand, således at risikoen for spild fra maskiner minimeres.
Overskrides de vejledende grænseværdier for luftforurening?			X	Det forventes, at luftforurening i forbindelse med råstofindvindingen og transport med råstofferne vil kunne holdes indenfor de vejledende grænseværdier for luftforurening. Spredningsforholdene i området vurderes at være gode.
Vil projektet udgøre en risiko for vandforurening (grundvand og overfladevand)?			X	Der indvindes ler i maksimalt 5 meters dybde. Projektarealet ligger i OSD , men uden for et indsatsområde for nitrat. Det nærmeste vandværk er Lunde Ny Vandværk, Svendborg Vand. Der er omkring 2,7 km til den nærmeste boring, og projektarealet ligger udenfor vandværkets indvindingsomland. Grundvandstrømmen vurderes at være vestlig i det dybere grundvandsmagasin. Nærmeste vandværksboring nedstrøms for graveområdet ligger ca. 5 km væk og hører til Ollerup Vandværk Ejendommen Præstevænget 6 har privat drikkevandsforsyning og der vil blive stillet krav om at holde afstand til denne i tilladelsen.

Sagsbehandler: Gitte Gro
 E-mail: gitte.gro@rsyd.dk
 Dato: den 3. marts 2021
 Journal nr.: 20/55898

				<p>Det primære grundvandsmagasin er beliggende ca. 37 m under terræn. Lertykkelsen under graveområdet vurderes at være mellem 15 og 30 m i området.</p> <p>Det vurderes ud fra kendskabet til geologien i området, at indvinding af gulbrændende ler ikke vil få betydning for grundvandsbeskyttelsen i området.</p>
--	--	--	--	--

Projektets placering

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
Forudsætter projektet ændring af den eksisterende arealanvendelse?			X	Arealet er i dag konventionelt dyrket landbrugsjord. Jorden vil ikke kunne dyrkes i perioden hvor der indvindes råstoffer. Området vil løbende blive reetableret, til natur uden brug af gødning og pesticider.
Forudsætter projektet ændring af en eksisterende lokalplan for området?			X	Området er beliggende i landzone der ikke er omfattet af en gældende lokalplan.
Forudsætter projektet ændring af kommuneplanen?			X	Området er udlagt til regionalt graveområde i Råstofplan 2016, og det vurderes ikke at give anledning til ændringer i Svendborg Kommunes kommuneplan.
Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer ud over hvad der fremgår af gældende kommune- og lokalplaner?			X	Projektet indebærer ikke behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer.
Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets råstoffer?			X	Råstofindvinding er en irreversibel proces og råstoffer kan kun indvindes en gang. Efter endt indvinding reetableres arealet og vil på sigt blive taget ud af den regionale graveplan.
Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets grundvand?			X	Projektet vil ikke hindre en fremtidig anvendelse af områdets grundvand
Indebærer projektet en mulig påvirkning af sårbare vådområder?			X	Der er ingen sårbare vådområder på projektarealet. Der er flere § 3 beskyttede søer på matriklen op til projektarealets østlige afgrænsning. Søerne er skabt af tidligere indvinding af gulbændende ler.

Sagsbehandler: Gitte Gro
 E-mail:gitte.gro@rsyd.dk
 Dato: den 3. marts 2021
 Journal nr.: 20/55898

				<p>Hørup Å afgrænser projektarealet mod syd. Der må ikke foretages tilstandsændringer af de nærliggende søer eller i Hørup Å, da både søer og vandløb er beskyttet jf. naturbeskyttelsesloven. Det skal sikres, at vandløbet og de nærliggende søer ikke får tilført ler eller andre gravematerialer. Der må heller ikke ledes vand til vandløbet uden tilladelse fra vandløbsmyndigheden. Der stilles vilkår i tilladelsen der skal minimere risikoen for at søernes eller åens tilstand påvirkes af råstofindvindingen eller på anden vis, som f.eks. ved udledning af pumpevand fra udgravninger. Med vilkår og eventuelle dispensationer/tilladelser fra Svendborg Kommune vurderes det at sårbare vådområder ikke påvirkes.</p>
Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen?			X	Projektet ligger ikke indenfor kystnærhedszonen.
Forudsætter projektet rydning af skov?			X	Der er ikke skov på projektarealet.
Vil projektet være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker?			X	Støj er ikke foreneligt med anlæggelse af naturreservat eller – park, men miljøpåvirkningen fra støj er ikke varig udover tilladelsens længde. Efter endt indvinding og reetablering vil projektet ikke udgøre en hindring for etablering af reservater eller naturparker.
Tænkes projektet placeret i Vadehavsområdet?			X	Ej relevant
Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder nationalt?			X	Støj kan påvirke dyr og økosystemer, men der er pt. ingen grænseværdier eller lignende for støj i naturområder. Arealet er ikke registreret med beskyttede naturtyper.
Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder internationalt (Natura 2000)?			X	<p>Ca 3 km syd for projektarealet ligger NATURA2000 habitatområde nr. 241, Rødme Svinehaver. Udpegningsgrundlaget er</p> <ul style="list-style-type: none"> • næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks. • Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund hvilket gør stedet til en vigtige orkide-lokalitet. • Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund. • Riggær og elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld. <p>Da projektarealet ligger 2 km væk vurderes det grundet afstanden og projektets karakter, ikke at påvirke habitatområdet.</p>

Sagsbehandler: Gitte Gro
 E-mail:gitte.gro@rsyd.dk
 Dato: den 3. marts 2021
 Journal nr.: 20/55898

Forventes området at rumme beskyttede arter efter bilag IV?			X	Konventionelt dyrkede landbrugsarealer med monokulturer rummer erfaringsmæssigt kun få plante og dyrearter. Ved opslag på Miljøportalen, forespørgsel hos natur i kommunen og ved besigtigelse af projektarealet er der ikke tidligere eller nyligt konstateret hverken bilag IV- eller rødlistearter. Projektarealet forventes derfor ikke at indeholde beskyttede arter.
Forventes området at rumme danske rødlistearter?			X	Se ovenstående.
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for overfladevand allerede er overskredet?			X	Der er ingen kendskab til nærliggende områder hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for overfladevand er overskredet.
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for grundvand allerede er overskredet?			X	Der er i statens grundvandskortlægning og regionens miljøvurdering vurderet at være mere end 15 meter ler over det primære grundvandsmagasin. Den ansøgte råstofindvinding vil således ikke udgøre en trussel for grundvandets naturlige beskyttelse, kvalitet eller kvantitet.
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for naturområder allerede er overskredet?			X	Der er ingen kendskab til nærliggende områder hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for naturområder er overskredet
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for boligområder (støj/lys og luft) allerede er overskredet?			X	Der er ikke kendskab til overskridelser af miljøkvalitetsnormer i området.
Tænkes projektet etableret i et tæt befolket område?			X	Projektet ligger i det åbne land knap 1 km udenfor Stenstrup. Nærmeste ejendomme er Præstevænget 6 og 7. Ansøger vil etablere støjvolde hvis det ønskes.
Kan projektet påvirke historiske landskabstræk?			X	
Kan projektet påvirke kulturelle landskabstræk?			X	
Kan projektet påvirke arkæologiske værdier/landskabstræk?			X	Der findes diger som afgrænser det nordlige projektarealarealet mod øst og vest. Der stilles vilkår om afstand og hældning i tilladelsen til at indvinde råstoffer således at digerne ikke påvirkes.

Sagsbehandler: Gitte Gro
 E-mail: gitte.gro@rsyd.dk
 Dato: den 3. marts 2021
 Journal nr.: 20/55898

				Da der ikke tidligere har været indvundet råstoffer, er der risiko for at støde på fortidsminder under arbejdet. Det påhviler ansøger at kontakte Svendborg Museum for yderligere undersøgelse.
Kan projektet påvirke æstetiske landskabstræk?			X	
Kan projektet påvirke geologiske landskabstræk?			X	

Arten og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet

Den forventede miljøpåvirknings geografiske udstrækning i areal	Projektarealet er på 9,6 ha. Den aktuelle miljøpåvirkning fra selve råstofindvindingen vil være meget lokal, og der forventes kun en begrænset påvirkning udenfor indvindingsområdet.			
Omfanget af personer der forventes berørt af miljøpåvirkningen	Det vil primært være trafikken på samt til og fra projektarealet samt heraf afledt støv og støj, som vil kunne skabe en form for gene. Udkørsel vil ske til Hundstrupvej via Præstevænget. Ejendommene Præstevænget 6 ejes af et ejendomsselskab og beboes af lejer samt Præstevænget 7 ligger tæt ved udkørsel fra projektarealet og er de personer som kan blive påvirket af især trafik og støj. Der stilles vilkår i tilladelsen til at imødegå gener.			
Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
Er området, hvor anlægget tænkes placeret, sårbar overfor den forventede miljøpåvirkning?			X	Området vurderes ikke at være sårbart overfor den forventede miljøpåvirkning. Der stilles vilkår for indvinding af råstoffer i tilladelsen der imødegår eventuelle miljøpåvirkninger som f. eks forurening.
Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige enkeltvis?			X	Det er sandsynligt at der vil være en påvirkning af omkringboende på grund af øget trafik. Trafikken på offentlige veje kan ikke reguleres via råstofftilladelsen. De identificerede påvirkninger forventes ikke at være væsentlige hverken enkeltvis eller samlet
Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige samlet?			X	Se ovenstående.

Sagsbehandler: Gitte Gro
 E-mail: gitte.gro@rsyd.dk
 Dato: den 3. marts 2021
 Journal nr.: 20/55898

Vil den forventede miljøpåvirkning række ud over kommunen?			X	Råstofindvindingen er meget lokal, og der vil ikke være en påvirkning over kommunegrænsen, grundet afstanden.
Vil den forventede miljøpåvirkning berøre nabolande?			X	Ej relevant
Må den samlede miljøpåvirkning betegnes som kompleks			X	Den samlede miljøpåvirkning betegnes ikke som kompleks. Det konkrete projekt medfører velkendte påvirkninger, som er almindelige ved indvinding af gulbrændende ler, og som kan beskrives. Derudover er påvirkningerne til at håndtere ved indpasning af afværgeforanstaltninger i forbindelse med fastsættelse af vilkår i en tilladelse til råstofindvinding, hvor der fastsættes vilkår om støj og støv mm.
Er der stor sandsynlighed for miljøpåvirkningen?			X	Miljøpåvirkningen fra indvindingen af råstoffer og transport vil ske med stor sandsynlighed.
Er påvirkningen af miljøet varig?			X	Den landskabelige påvirkning vil være varig og ikke reversibel, hvorimod påvirkningen mht. trafik, støj, støv fra råstofindvindingen mv. ikke vil være varig.
Er påvirkningen af miljøet hyppig?	X			Transporten med råstoffer vil være i de perioder hvor der foretages råstofindvinding på arealet. Indvindingen vil foregå i 2-3 årlige kampagner af op til 4-8 ugers varighed. Påvirkningen er således ikke varig, men hyppig i indvindingsperioden
Er påvirkningen af miljøet irreversibel?	X			Indvindingen af råstoffer vil ændre landskabet, idet der ikke sker en genskabelse af det oprindelige landskab da terrænniveauet sænkes med op til 5 m.
Er der andre kumulative forhold?			X	Der er landbrugsdrift i området med derad afledt brug af maskiner. Ca 700 m nordøstt for projektarealet søges om indvinding af rødbrændende ler på et 10,3 ha stort areal kaldet Mariendal. Da teglværkets behov for råstoffer er nogenlunde konstant vil der ikke ske en øget lerindvinding i forhold til tidligere, og der vil ikke være samtidig indvinding af ler på projektarealet og Mariendal. Det vurderes på ovenstående grundlag, at der ikke vil være aktiviteter, der sammen med det ansøgte forventes at kunne medføre en væsentlig øget påvirkning af miljøet.
Er det, jf. ansøgningen, muligt at begrænse indvirkningerne?			X	Det er formålet med råstofloven, at råstofferne skal indvindes i udlagte graveområder. Derfor er det som udgangspunkt ikke muligt at begrænse indvirkningerne på landskabet. Men det er muligt at stille relevante vilkår for efterbehandlingen, således at landskabet efterfølgende kan bruges til det ønskede formål.

Sagsbehandler: Gitte Gro
 E-mail: gitte.gro@rsyd.dk
 Dato: den 3. marts 2021
 Journal nr.: 20/55898

Konklusion

Kriterium	Ja	Nej	Bemærkninger
Giver resultatet af screeningen anledning til at antage, at det ansøgte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt, således at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport?		X	<p>Råstofindvindingen etableres på 9,6 ha i landzone. Indvindingen vil ikke medføre væsentlig påvirkning af beskyttede naturområder, beskyttet flora eller fauna, kulturelle eller landskabelige forhold. De landskabelige forhold vil blive påvirket, idet råstofindvindingen fjerner dele af landskabet. Efter endt indvinding skal der foretages en reetablering af arealet til natur uden brug af pesticider. Den landskabelige påvirkning såvel under som efter råstofindvinding forventes hverken enkeltvist eller kumulativt at påvirke landskabet væsentligt.</p> <p>Der vil være støj fra råstofindvindingen i dagtimerne i de perioder der indvindes ler. Støjpåvirkningen vurderes at kunne overholde de vejledende støjgrænser for de nærmeste boliger i åbent land, og vil i øvrigt blive reguleret gennem indvindingstilladelsen.</p> <p>Transporten med råstoffer fra arealet vil sandsynligvis påvirke beboere i omegnen. Påvirkningerne forventes ikke enkeltvist i forhold til nærværende ansøgning at være væsentlige.</p> <p>Det er regionens vurdering, at resultatet af screeningen af det ansøgte projekt ikke giver anledning til at antage at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport, da projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter eller vedtagne planer, antages at få nogen væsentlig påvirkning af miljøet.</p>

Dato: 3. marts 2021

Sagsbehandler:

Gitte Gro
 Geolog

Bilag 4 Udtalelse fra Svendborg Kommune

Terkel Broe Christensen

From: Terkel Broe Christensen <terkel.broe.christensen@svendborg.dk>
Sent: 14 January 2021 11:15
To: Gitte Gro <Gitte.Gro@rsyd.dk>
Subject: SV: Svendborg Kommunens udtalelse til ansøgning om erhvervsmæssig indvinding af gulbrændende ler på dele af matr. nr. 6a Stenstrup By, Stenstrup mf.

Kære Gitte,

Tak for din mail vedr. vores bemærkninger til forslag om indvindingstilladelse ved Stenstrup.

Du spørger til afstanden mellem graveområdet og til Hørup Å.

Vi er tilfredse, hvis der efterlades et urørt areal langs Hørup, som er minimum 10 meter bredt fra vandløbets kronekant og ind i marken. Dette areal er fastsat jf. vandløbets regulativ og skal fungere som arbejdsbælte, når vores entreprenør udfører vandløbsvedligeholdelse i Hørup Å. Vil du øge bredden af arealet til 20 meter, er det kun fint for os.

Maskinerne som benyttes til vandløbsvedligeholdelse er tunge. Derfor er der behov for et vist skråningsanlæg mellem arbejdsbæltet og det opgravede område, således at arbejdsbæltet ikke skrider ved belastning.

Hvilken hældning anlægget skal have for at undgå skred, har jeg ikke et bud på. Jeg tænker, at du som geolog er bedst kvalificeret til at stille de rette vilkår.

Venlig hilsen

Terkel Broe Christensen
Biolog

Svendborg Kommune
Byg, Natur og Miljø

Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge

Tlf: +4562233438
Mobil: +4530175438
Email: terkel.broe.christensen@svendborg.dk

Fra: Gitte Gro [mailto:Gitte.Gro@rsyd.dk]

Sendt: 13. januar 2021 11:54

Til: Terkel Broe Christensen <terkel.broe.christensen@svendborg.dk>; Arne Bruun <arne.bruun@svendborg.dk>

Cc: Jakob Nørby <jakob.norby@svendborg.dk>

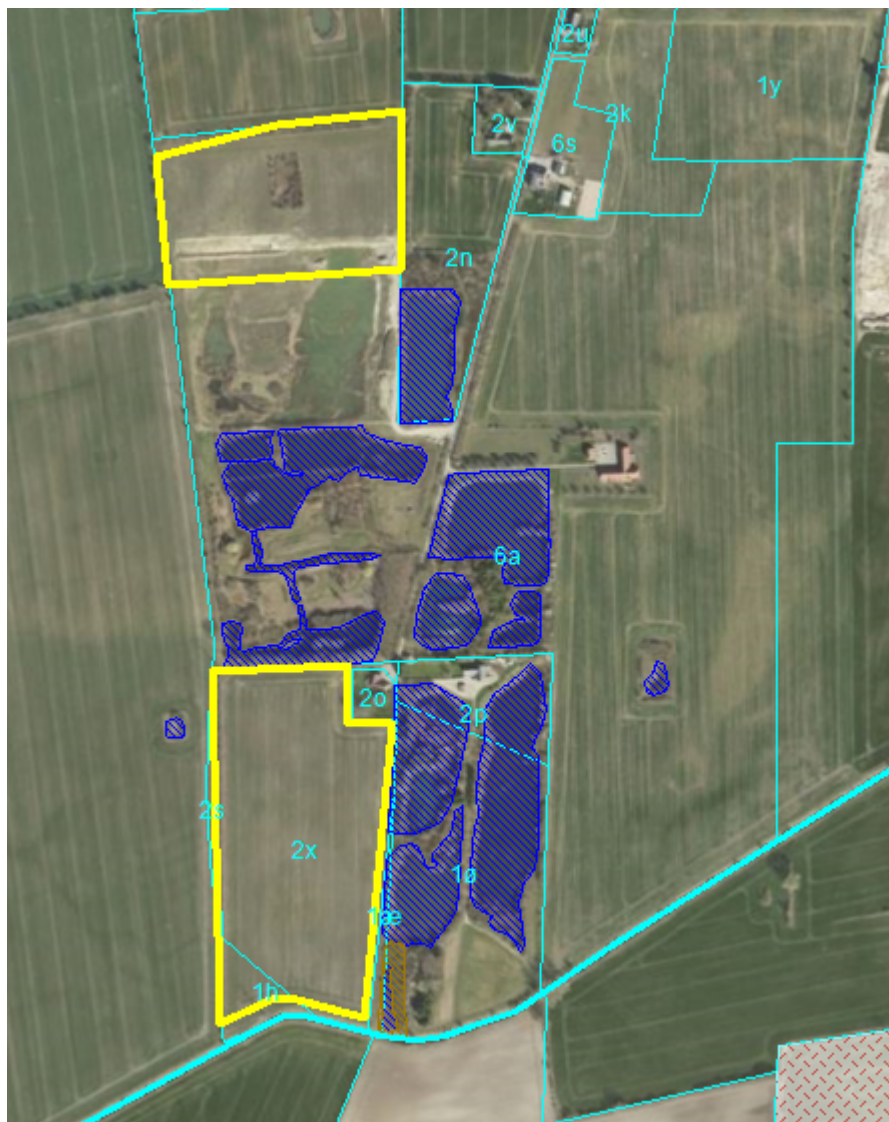
Emne: SV: Svendborg Kommunens udtalelse til ansøgning om erhvervsmæssig indvinding af gulbrændende ler på dele af matr. nr. 6a Stenstrup By, Stenstrup mf.

Hej Jakob, tak for hørings svar.

Hej Arne og Terkel, godt nytår.

Angående Hørup Å og alle de eksisterende småsøer fra tidligere lergravning på samme og nabomatrikler. Jeg er lidt usikker på hvad I mener omkring afstande til eksisterende søer. Der er jo gravet gulbrændende (og rødbrændende) ler derude i flere generationer. Eneste tilladelse har været de gamle anmeldte rettigheder fra 19 nogen og halvfjerds. Det forsøger jeg nu at ændre på og få lavet en rigtig tilladelse. Det nordlige gule areal er jo en direkte fortsættelse af en allerede eksisterende sø. Tænker I der skal nogen restriktioner på der? Arealet mod syd giver det god mening (tænker jeg) at fortsætte de eksisterende søer ind på arealet?

Hvad tænker I om afstand til Hørup Å? Vil det være ok med fx et 10-20 m bælte langs åen, der friholdes fra indvinding og derefter fx 50 m hvor der ikke graves under vand? Det vil svare nogenlunde til billedet på nabomatriklen (1æ og 1ø).

Venlig hilsen

Gitte Gro

Geolog

Regional Udvikling, Klima og Ressourcer

E-mail: Gitte.Gro@rsyd.dk

Direkte: 76631941

Mobil: 29201940

Region Syddanmark

Region Syddanmark

Damhaven 12, 7100 Vejle

Hovednummer: 76631000

www.rsyd.dk

Fra: Jakob Nørby <jakob.norby@svendborg.dk>

Sendt: 8. januar 2021 14:51

Til: Gitte Gro <Gitte.Gro@rsyd.dk>

Cc: Arne Bruun <arne.bruun@svendborg.dk>; Nanna Thekla Grønback <nanna.thekla.gronbak@svendborg.dk>; Terkel Broe Christensen <terkel.broe.christensen@svendborg.dk>; Helle Foged <helle.foged@svendborg.dk>; Carsten Degne-mark Larsen <carsten.d.larsen@svendborg.dk>

Emne: Svendborg Kommunens udtalelse til ansøgning om erhvervsmæssig indvinding af gulbrændende ler på dele af matr. nr. 6a Stenstrup By, Stenstrup mf.

Hej Gitte

Hermed fremsendt Svendborg Kommunes kommentarer til ansøgningen.

Der er forslag til vilkår og/eller udtalelse til områderne indenfor: Grundvand og vandforsyning, natur samt vejadgang og -rengøring. Under hvert bidrag er kontaktoplysningerne på de kolleger, der arbejder med områderne.

OBS – Vi vurderer, at der skal gives en indvindingstilladelse for gravningen under grundvandsspejlet. Der gøres også opmærksom på, at der er en privat vandindvinding på ejendommen Præstevænget 6, og der ikke må graves under grundvandsspejlet indenfor en 75 m's zone omkring vandindvindingen.

Grundvandsbeskyttelse og vandforsyning

Vandindvindingstilladelse

Gravning under grundvandsspejlet kræver en vandindvindingstilladelse. Svendborg Kommune vurderer umiddelbart, at der er oplysninger nok til, at der kan udarbejdes et udkast til en vandindvindingstilladelse. Udkastet vil blive sendt til Egersund Wienerberger A/S til kommentar, og der vil i den sammenhæng blive udbedt om yderligere oplysninger, hvis det er påkrævet.

Når tilladelsen kan gives endeligt, er der 4 ugers klageperiode. Hvis der ikke bliver klaget, kan gravningen under grundvandsspejlet påbegyndes. Det betyder, at der ikke må graves under grundvandsspejlet før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget, må der ikke graves under grundvandsspejlet før klagesagen er afgjort. Klagenævnet kan bestemme andet.

Afstand der skal overholdes til privat vandindvinding

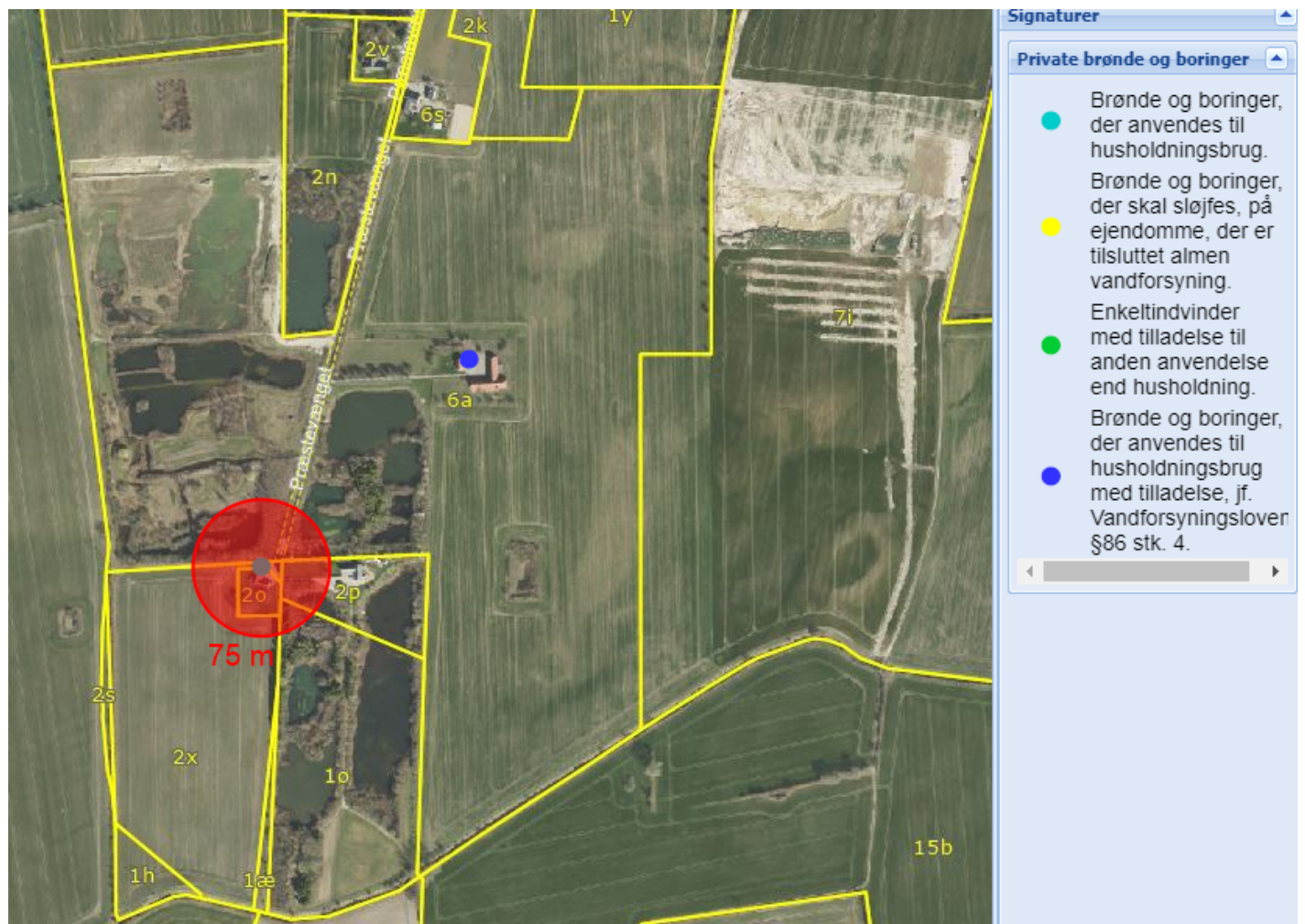
Der må ikke graves under grundvandsniveauet indenfor en zone omkring en vandindvinding med en radius på 75 m, og denne afstand skal holdes til vandindvindingen på Præstevænget 6, 5771 Stenstrup. På kortet er der vist en 75 m's zone omkring ejendommen, men det pålægger Wienerberger A/S, at lokaliseret den nøjagtige placering af brønden og sikre at afstanden på 75 m overholdes mht. gravning under grundvandsspejlet. Hvis ejendommen tilsluttes offentlig vand bortfalder denne afstandsregl.

Ejer af Præstevænget 6, 5771 Stenstrup vil bliver oplyst om, at der er givet tilladelse til at grave under grundvandsniveauet frem til 75 m fra deres vandindvinding. Da kommunen ikke vurderer, at gravningen vil få betydning for deres vandindvindingen, vurderes ejer ikke at være klageberettiget. De vil dog få besked om, at så frem der mod forventning, skulle ske en væsentlig negativ påvirkning af deres anlæg, som det ikke kan afvises, skyldes råstofgravningen, vil Wienerberger A/S kunne være erstatningsansvarlig. Sagen skal indbringes for taksationskommissionen af den erstatningsøgende.

Udtalelse:

En råstofindvinding af gulbrændende ler på dele af matr. nr. 6a Stenstrup By, Stenstrup mf. i Svendborg Kommune, vurderes ikke at være i strid med drikkevandsinteresserne i området.

Generelt vurderes råstofindvinding ikke at være problematisk i forhold til grundvandskvaliteten. Der kan være en påvirkning på grundvandsstanden, hvis der graves under grundvandsniveauet tættere på en brønd end 75 m.

I dette tilfælde skal afstanden på 75 m holdes i forhold til vandindvindingen på Præstevænget 6. Generelt vurderes råstofindvindingen ikke at være i strid med drikkevandsinteresserne i området. Der er mere end 30 m ler over det dybe grundvandsmagasin.

Råstofgraven ligger inden for OSD, men uden for et indsatsområde for nitrat. Det nærmeste vandværk er Lunde Ny Vandværk, Svendborg Vand. Der er omkring 2,7 km til den nærmeste boring, og graveområdet ligger udenfor vandværkets indvindingsomland. Grundvandstrømmen vurderes at være vestlig i det dybere grundvandsmagasin. Nærmeste vandværksboring nedstrøms for graveområdet ligger ca. 5 km væk og hører til Ollerup Vandværk.

Venlig hilsen

Nanna Thekla Grønbæk/Jakob Nørby
Geolog

Svendborg Kommune
Byg, Natur og Miljø

5762 Vester Skerninge

Tlf: 2936 1417

Email: nanna.thekla.gronbak@svendborg.dk

Høringssvar fra Team Natur til ansøgning om udvinding af rødbrændende ler på matrikel 6p og 7i Stenstrup By, Stenstrup

Diger:

For at sikre mod beskadigelse af diger, skal der holdes en respektafstand til digefoden på mindst 2 meter, hvor jorden ikke må bearbejdes.

Udvidningen foregår ikke på areal omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og vurderes ikke at påvirke anden værdifuld natur (f.eks. diger, under forudsætning af ovenstående).

Søerne tilstandsændring:

Søerne ligger kun lidt lavere end udvindingsområdet, og da der ønskes gravet til 5 meters dybde bør der være dokumentation for, at udgravningen ikke vil påvirke søernes tilstand. Søernes tilstand må heller ikke påvirkes på anden vis, som f.eks. ved udledning af pumpevand fra udgravninger.

Venlig hilsen

Arne Bruun
Miljøtekniker

Svendborg Kommune
Byg, Natur og Miljø

Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge

Mobil: +4530175431
Email: arne.bruun@svendborg.dk

Hørup Å er §3-beskyttet

Der må ikke foretages tilstandsændringer i Hørup Å eller af de nærliggende søer, da både vandløb og søer er beskyttet jf. naturbeskyttelsesloven. Viser det sig, at graveaktiviteterne mod forventning vil medføre ændringer af vandløbet eller søerne, skal der søges dispensation til ændringen. Der skal søges før ændringerne foretages, og der skal gøres opmærksom på, at naturbeskyttelsesloven, som blandt andet har til formål at beskytte naturen med dens bestand af vilde dyr og planter samt deres levesteder, er en restriktiv lovgivning.

Arbejdsbælt og afstand til Hørup Å

Kommunen skal have adgang langs vandløbet til vandløbsvedligeholdelse. Jf. vandløbets regulativer skal vi have et otte meter bredt arbejdsbælte fra vandløbets kronekant. Det er indenfor dette område, at kommunens entreprenør skal kunne færdes og arbejde med tunge maskiner. Det betyder også, at bredden af den kommende råstofgrav skal have en så tilstrækkelig flad hældning, så der ikke er risiko skred til fare for mandskab og maskiner.

Risiko for lerholdigt materiale i Hørup Å og de nærliggende søer

Det skal sikres, at vandløbet og de nærliggende søer ikke får tilført ler eller andre gravematerialer.

Der må heller ikke ledes vand til vandløbet uden tilladelse fra vandløbsmyndigheden. Svendborg Kommune forventer, at der i forbindelse med gravearbejdet vil blive et behov for at gravene pumpes for at forhindre oversvømmelse, da grundvandsstanden i området står højt. Kommunen er særligt bekymret for, at pumpevand indeholdende ler ender enten i Hørup Å eller i de nærliggende søer til skade for flora og fauna.

Derfor forventer vi som vandløbsmyndighed, at stille følgende krav i tilfælde af, at Wienerberger ønsker at pumpe i forbindelse med gravearbejdet:

- Der skal etableres afværgeforanstaltninger, som hindrer at der i forbindelse med pumpeaktivitet tilføres ler til vandløbet og søerne.
- Svendborg Kommune skal godkende disse foranstaltninger, før pumpeaktiviteten kan påbegynde.
- Wienerberger udarbejder et egenkontrolprogram, som løbende dokumentere overfor kommunen, at der ikke tabes lerholdigt materiale til vandløbet og søerne.
- Egenkontrolprogrammet skal godkendes af Svendborg Kommune, inden pumpeaktiviteten kan påbegynde.
- Opdages tab af lerholdigt materiale til vandløb eller søer, skal pumpeaktiviteten stoppe straks.
- Eventuel tab af ler til vandløb eller søer opgraves af Svendborg Kommune på Wienerbergers regning.
- Eksisterende dræn fra graveområdet skal blokeres, for at forhindre at lerholdigt vand ledes til vandløbet og søerne.

Dræn

Der skal desuden gøres opmærksom på, at ændring af dræn, eksempelvis ved blokering, opgravning, ændring af dimensioner eller forlægning kræver vandløbsmyndighedens godkendelse jf. vandløbslovens kapitel 6, Regulering m.v. af vandløb og anlæg af nye vandløb.

Venlig hilsen

Terkel Broe Christensen
Biolog

Svendborg Kommune
Byg, Natur og Miljø

Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge

Tlf: +4562233438
Mobil: +4530175438
Email: terkel.broe.christensen@svendborg.dk

Vejmyndigheden:

Forslag til vilkår:

Vejadgang:

- Der skal jf. vejlovens §50, stk. 2 søges om tilladelse ved kommunen, hvis der skal etableres ny indkørsel eller adgangsvejens brug skal ændres fra markadgang til anden benyttelse.
- Kørslen med ler må ikke påbegyndes før evt. tilladelse er opnået.

Rengøring af offentligvej:

- Den offentlige asfalterede vej skal rengøres efter behov.

Udtalelse:

Eventuel ansøgning skal sendes til Svendborg Kommune. Herunder skal de oplyse og have godkendt dimensionerne på adgangsvejen, samt opbygningen af denne med bundsikring, stabilt grus og asfalt.

Ved markmødet den 15. december 2020 fortalte teglværket, at kørslen med ler blev tilrettelagt, så køretøjerne tur/retur ikke mødtes på den offentlige vej med mindre, at der er gode vigeforhold.

Venlig hilsen

Carsten Degnemark Larsen
Ingeniør

Svendborg Kommune
Center for Ejendomme og Teknisk Service

Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge

Tlf: +4562233432
Mobil: +4530175432
Email: carsten.d.larsen@svendborg.dk

Samlet og redigeret af:

Venlig hilsen

Jakob Nørby
Geolog

Svendborg Kommune
Byg, Natur og Miljø

Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge

Tlf: +4562233418
Mobil: +4530175418

Email: jakob.norby@svendborg.dk

Fra: Gitte Gro <Gitte.Gro@rsyd.dk>

Sendt: 1. december 2020 15:48

Til: Lene Vissing <Lene.Vissing@egernsund.com>; Dyrlæge Søren Andersen <sa@mariendal.net>; Jakob Nørby <jakob.norby@svendborg.dk>; ohavsmuseet@ohavsmuseet.dk; hundstrupvand@hundstrupmail.dk

Emne: Myndighedshøring af ansøgning om erhvervsmæssig indvinding af råstoffer

Region Syddanmark har modtaget en ansøgning fra Egersund Wienerberger A/S om tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af gulbrændende ler på dele af matr. nr. 6a, 2x og 1æ Stenstrup By, Stenstrup samt matr. nr. 1h Løjtved Hgd., Stenstrup i Svendborg Kommune, jf. vedhæftede dokument.

I henhold til råstoflovens § 8 har regionen en forpligtigelse til at samordne andre myndigheders afgørelse, når råstofindvindingen kræver tilladelse til disse.

Du har mulighed for at komme med kommentarer til ansøgningen.

Et evt. høringsvar skal være Region Syddanmark i hænde senest den 8. januar 2021.

Venlig hilsen

Gitte Gro

Geolog

Regional Udvikling, Klima og Ressourcer

E-mail: Gitte.Gro@rsyd.dk

Direkte: 76631941

Mobil: 29201940

Region Syddanmark

Damhaven 12, 7100 Vejle

Hovednummer: 76631000

Bilag 5 Udtalelse fra Svendborg Museum

D. 04-01-2021

Vedr. Myndighedshøring af ansøgning om erhvervsmæssig indvinding af råstoffer

Svendborg Museum/Arkæologi Sydfyn har foretaget en arkivalsk kontrol af de arealer, som er omfattet af planerne om erhvervsmæssig råstofindvinding på matr.nr. 6a, 2x og 1æ, Stenstrup By, Stenstrup samt matr.nr. 1h, Løjtved Hgd., Stenstrup, Svendborg Kommune.

Der er i umiddelbar nærhed af de pågældende arealer registreret omfattende bopladsanlæg fra førromersk jernalder samt mere spredte fund fra stenalder, ældre jernalder og middelalder. De pågældende arealer er ikke tidligere arkæologisk undersøgt, og museet anbefaler derfor en arkæologisk forundersøgelse forud for råstofindvinding. Museet bedes kontaktet på tlf. 24 27 93 31 i god tid, inden arbejdet med råstofindvinding påbegyndes.

Med venlig hilsen

Lone C. Nørgaard

Museumsinspektør/Ledende arkæolog

Svendborg Museum/Arkæologi Sydfyn /Grubbemøllevej 13, 5700 Svendborg / Telefon + 45 62 21 02 61 / +45 24 27 93 31
www.svendborgmuseum.dk

Bilag 6 Tilladelse til vandindvinding

**Egersund Wienerberger A/S,
Petersminde Teglværk**

**Att. Lene Vissing
Lene.vissing@egersund.com**

Byg, Natur og Miljø
Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge

Tlf.: 62 23 30 00
Fax: 62 22 88 10

vand@svendborg.dk
www.svendborg.dk

16. februar 2021

Tilladelse til vandindvinding og grundvandssænkning i tilknytning til råstoftilladelse på del af matr.: 6a Stenstrup By, Stenstrup, matr.: 2x og 1æ Stenstrup By, Stenstrup samt matr.: 1h Løjtved Hgd., Stenstrup.

Sagsid: 20/27147
Afd.: Natur og Miljø
Ref.: nangro/jno

1. Svendborg Kommunes afgørelse

Svendborg Kommune giver Egersund Wienerberger A/S tilladelse til den indirekte vandindvinding og grundvandssænkning, som en årlig indvinding på 30.000 m³ ler under grundvandsspejlet vil medføre.

Der må graves under grundvandsspejlet på del af matr.: 6a Stenstrup By, Stenstrup, matr.: 2x og 1æ Stenstrup By, Stenstrup samt matr.: 1h Løjtved Hgd., Stenstrup – Se Figur 1.

Der er *ikke* givet tilladelse til, at grundvandsniveauet må sænkes f.eks. ved anvendelse af pumpe eller på anden måde bortledes. Der skal søges på ny, hvis behovet for bortledning af vand opstår.

Vandindvindingstilladelsen gives efter Vandforsyningslovens § 20¹, og tilladelsen til grundvandssænkningen gives efter lovens § 26.

Tilladelsen gælder frem til den 31. februar 2031, men den bortfalder inden, hvis Region Syddanmarks tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer udløber eller råstofindvindingen afsluttes.

Der henvises til råstoftilladelsen mht. yderligere vilkår.

Der kan klages over denne afgørelse efter Vandforsyningsloven frem til den 16. marts 2021 – Læs nærmere i klagevejledningen side 4.

Åbningstid:

Mandag-onsdag	Kl.09.00-15.00
Torsdag	Kl.10.00-16.30
Fredag	Kl.09.00-14.00

¹ Lov nr. 299 af 8. juni 1978 om vandforsyning m.v. jf. lovbek. nr. 1450 af 5. oktober 2020

VVM-reglerne

Når dele af et projekt kræver tilladelse efter § 7 i råstofloven², varetager regions-rådet screeningsafgørelsen³.

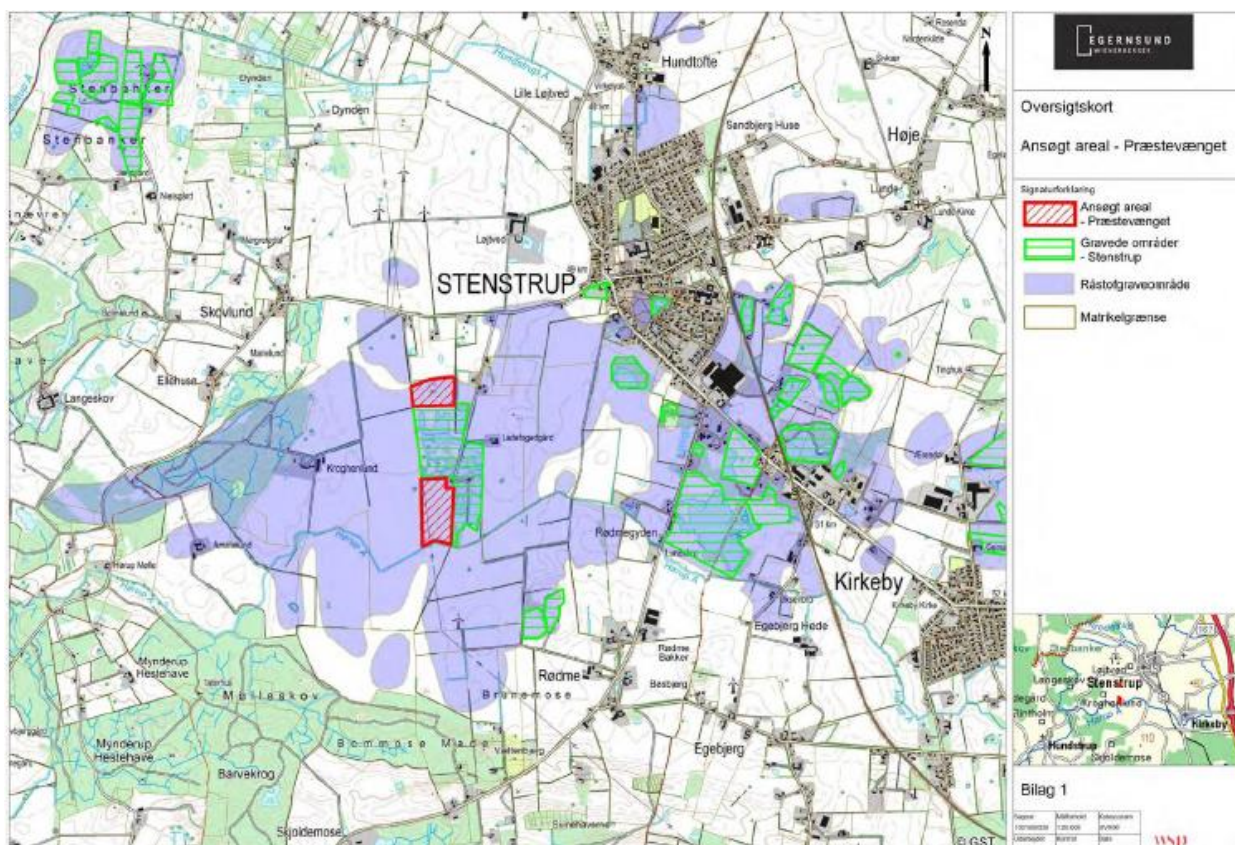
2. Vilkår for tilladelsen

2.1. Indvindingens formål

Gravning af ler under grundvandsniveauet.

2.2. Indvindingens placering

Det ansøgte areal kan ses på *Figur 1*. Der må graves under grundvandsspejlet inden for hovedparten af det 9,6 ha store graveområde, som består af to delområder hhv. Præstevænget Nord på 3,5 ha (del af matr.: 6a, Stenstrup By, Stenstrup) og Præstevænget Syd på 6,1 ha (matr.: 2x og 1æ Stenstrup By, Stenstrup samt matr. 1h Løjtved Hgd., Stenstrup).

Figur 1. Ansøgte graveområde til råstofindvinding er markeret med rød. Områder markeret med grøn, har tidligere været anvendt til råstofindvinding.

Afstandskrav på 75 m til den private vandindvinding på Præstevænget 6, 5771 Stenstrup.

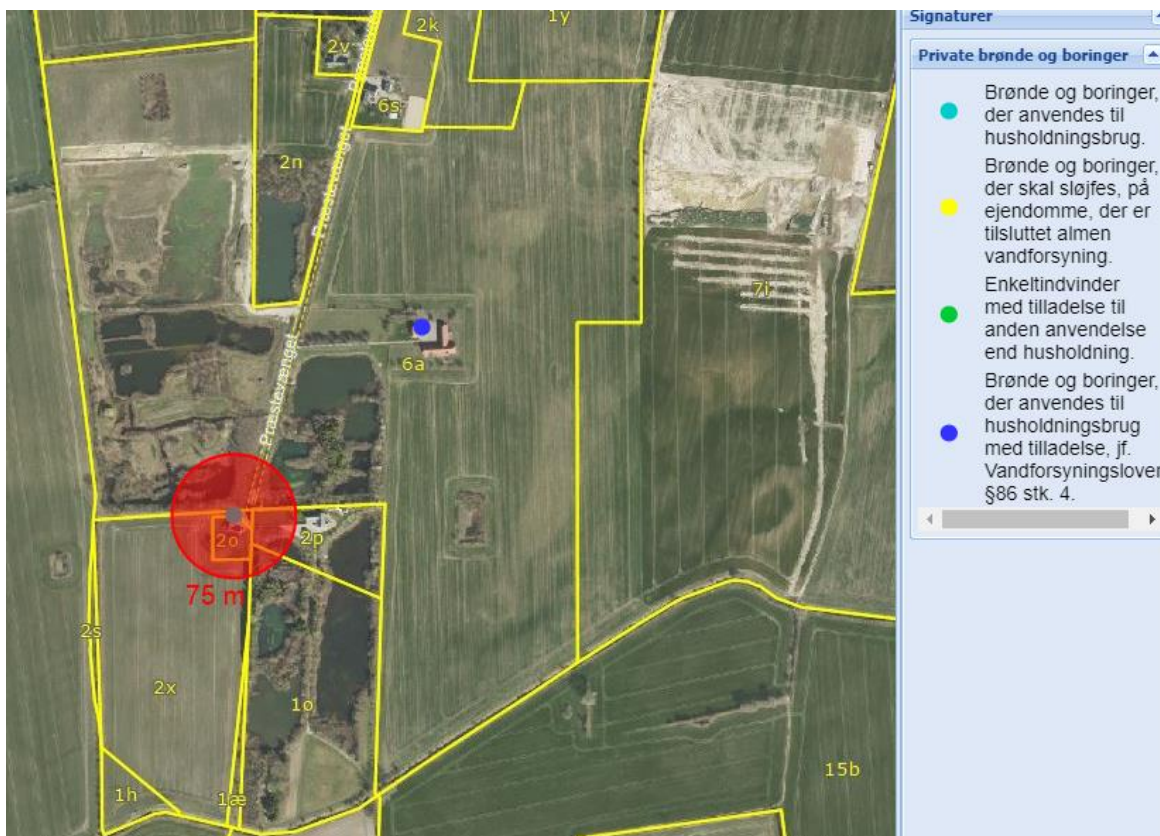
På matr.: 2x Stenstrup By, Stenstrup må der ikke graves under grundvandsniveauet indenfor 75 m fra den private vandindvinding på Præstevænget 6, 5771 Stenstrup.

² Lov nr. 357 af 6. juni 1991 om råstoffer jf. lovbek. nr. 124 af 26. januar 2017

³ Lov nr. 425 af 18. maj 2016 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) jf. Lovbek. nr. 973 af 25. juni 2020

På *Figur 2* er der vist en 75 m's zone omkring ejendommen, men det pålægger Egersund Wienerberger A/S, at lokalisere den nøjagtige placering af den private vandindvinding og sikre, at afstanden på 75 m til vandindvindingen overholdes mht. gravning under grundvandsspejlet.

Hvis ejendommen tilsluttes vandværket, bortfalder dette afstandskrav.

Figur 2. Der må ikke foretages lergravning under grundvandsspejlet nærmere end 75 m til den private vandindvinding på Præstevænget 6, 5771 Stenstrup. Ovenstående viste 75 m zone er kun vejledende. Det pålægger Egersund Wienerberger A/S at sikre, at der ikke graves nærmere vandindvindingen end 75 m.

2.3. Indvindingens omfang og tidsmæssige begrænsning

Der gives en tilladelse til den grundvandssænkning og indirekte vandindvinding, som gravning af 30.000 m³ ler pr. år under grundvandsspejlet, vil medføre.

Tilladelsen gælder frem til 31. februar 2031, men tilladelsen bortfalder inden, hvis Region Syddanmarks tilladelse til erhvervmæssig indvinding af råstoffer udløber eller råstofindvindingen afsluttes.

En tilladelse til vandindvinding kan tilbagekaldes uden erstatning, når indvinding ikke er sket inden for et sammenhængende tidsrum af fem år.

Hvis der bliver behov for, at vandindvindingstilladelsen forlænges, skal der ansøges om fornyelse i god tid før tilladelsen udløber.

2.4. Kontrol med indvindingsmængden

Egersund Wienerberger A/S skal indberette den mængde ler, der er udgravet under grundvandspejlet i et indeværende år, senest den 1. februar året efter. Indberetningen til kommunen skal ske via e-mail, som sendes til vand@svendborg.dk.

Denne bestemmelse kan til enhver tid ændres af Svendborg Kommune.

2.5. Påvirkning på beskyttet natur og vandløb

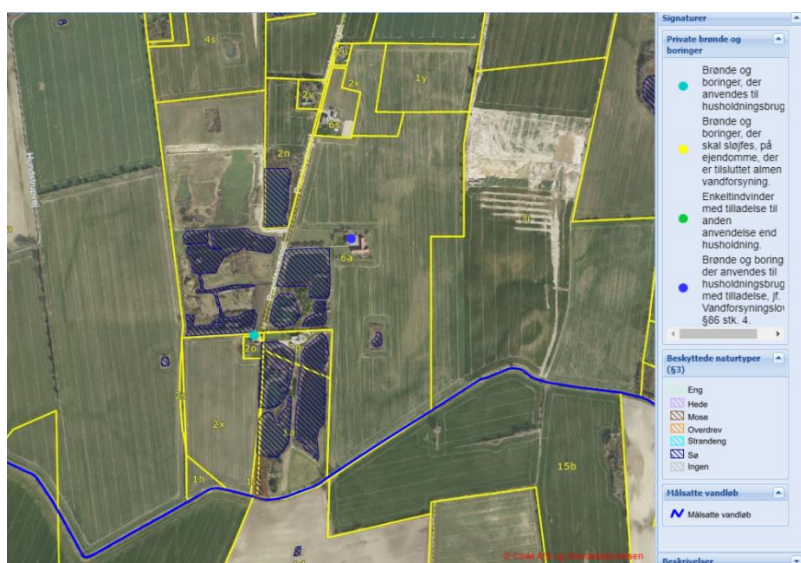
Imellem gravelokaliteterne Præstevænget Nord og Præstevænget Syd samt øst for graveområderne, er der tidligere gravet ler under grundvandspejlet. Disse områder er nu søer, der er beskyttet jf. Naturbeskyttelseslovens § 3⁴. Det betyder, at den fremtidige lergravningen ikke må medføre en ændring i søernes naturlige tilstand (Se Figur 3). Det skal derfor sikres, at lergravningen ikke medfører, at vandstanden i søerne ændres.

Matr.: 2x og 1æ Stenstrup By, Stenstrup samt matr.: 1h Løjtved Hgd., Stenstrup støder op mod Hørup Å, der er et målsat vandløb (Se Figur 3). Lergravningen må ikke forhindre vandløbet i at nå målopfyldelse.

Det betyder, at gravningen under grundvandspejlet skal påbegyndes i god afstand fra de beskyttede søer og vandløbet, så grundvandet fra det omkringliggende ler strømmer til gravesøen, og ikke vand fra de beskyttede søer og vandløbet. Når gravesøen er etableret, kan der graves mod de beskyttede søer og vandløbet.

På del af matr.: 6a Stenstrup By, Stenstrup må gravningen i den seneste sø dog fortsættes mod nord. Det er først efter, at et område er efterbehandlet og forladt, at evt. §3 beskyttelse vil træde i kraft.

Der må på intet tidspunkt graves så tæt på en § 3 beskyttet sø eller et vandløb, at der skabes et sammenhængende vandspejl mellem de nuværende søer, vandløb og gravesøen - Se yderligere vilkår i råstoftilladelsen.

Figur 3. Oversigt over de § 3 beskyttede søer, vandløbet Hørup Å samt nærliggende boringer.

⁴ Lov nr. 9 af 3. januar 1992 om naturbeskyttelse Jf. lovbek. nr. 240 af 13. marts 2019

2.6. Hvis vandindvindingen medfører påvirkninger

Hvis miljøtilstanden i grundvandet, søer, vandløbet eller moser i området mod forventning ændres væsentligt, og det ikke kan udelukkes, at det skyldes vandindvindingen tilknyttet lergravningen, kan Svendborg Kommune kræve, at indvindingsmængden reduceres.

Råstofindvinder er erstatningspligtig for skader, der opstår som følge af indvindingen⁵. Skaderne kan f.eks. være forandring af grundvandsstanden, ændring af vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer.

Råstofindvinder vil også være erstatningsansvarlig, hvis grundvandet i den nærliggende private vandindvinding, som følge af råstofindvindingen, skulle blive uegnet til drikkevand.

I mangel af enighed afgøres erstatningsspørgsmålet af taksationsmyndighederne.

2.7. Andre bestemmelser

En tilladelse til vandindvinding kan ændres eller tilbagekaldes uden erstatning, hvis tilladelsen er meddelt på grundlag af urigtige oplysninger af væsentlig betydning, eller hvis vilkårene for tilladelsen tilsidesættes.

3. Klagevejledning

Der kan klages til Miljø- og Fødevareklagenævnet over kommunens afgørelse efter Vandforsyningslovens §75.

Du er klageberettiget, hvis du er part i sagen, har en retlig interesse i sagen eller repræsenterer en landsdækkende forening og organisation, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser.

En eventuel klage skal indgives via Klageportalen på Nævnenes Hus:

<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>

Tilladelsen er annonceret på Svendborg Kommunes hjemmeside www.svendborg.dk den 16. februar 2021, og sidste dag for at klage er den 16. marts 2021.

Vi gør opmærksom på, at du skal bruge NemID for at klage, også hvis du repræsenterer et firma eller en organisation. Der skal indbetales et gebyr på 900 kr. for at klage som privatperson og 1800 kr., hvis du repræsenterer et firma eller en organisation.

Hvis du ikke kan bruge den digitale klageportal

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal normalt afvise en klage, der ikke kommer ind via Klageportalen.

Hvis du af en eller anden grund ikke kan bruge ovenstående klageadgang, så kan du sende din indsigelse til kommunen sammen med begrundelsen for, at du ikke kan anvende klageportalen.

⁵ Vandforsyningsloven § 28, jf. lovbek. nr. 1450 af 5. oktober 2020

Kommunen videresender din henvendelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som vil afgøre, om du har en gyldig grund til ikke at anvende klageportalen.

Søgsmål

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved en domstol, skal sagen være anlagt inden seks måneder efter at afgørelsen er meddelt jf. Vandforsyningsloven § 81.

4. Baggrund

Egersund Wienerberger A/S har ansøgt Region Syddanmark om en tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af gulbrændende ler inden for det 9,6 ha store graveområde på dele af matr. 6a Stenstrup By, Stenstrup, matr. 2x og 1æ Stenstrup By, Stenstrup samt matr. 1h Løjtved Hgd., Stenstrup i Svendborg Kommune.

Svendborg Kommune har modtaget myndighedshøringen fra Region Syddanmark den 1. december 2020. Arealet ligger indenfor Region Syddanmarks graveområde for rød- og gulbrændende ler samt indenfor det område, som er udpeget som Stenstrup Issø, hvor der i seneste istid blev aflejret store mængder ler.

Der står i regionens høringsnotat, at der skal graves ned til bunden af lerforekomsten eller maksimalt 5 m under terræn, og der er ansøgt om tilladelse til at indvinde op til 30.000 m³ ler årligt.

Der er gravet efter gulbrændende ler i området over en meget lang periode, og der er opstået søer, hvor gravning har været under grundvandsspejlet. Den nordligste søs vandspejl står omkring kote 55, mens vandspejlet i de sydligste søer mod Hørup Å står omkring kote 52,5.

Terrænet er fladt til svagt faldende fra nord mod syd. På matr. 6a (graveområde 2021-22) er terrænet omkring kote 56, mens det på matr. 2x ligger omkring kote 54.

Det dybe grundvandsspejl står i området i kote 50. Det vurderes derfor, at søerne ikke er i hydraulisk kontakt med den dybe grundvandsforekomst, men der på grund af de tykke leraflejringer i issøen et sekundært grundvandsniveau i området, som afspejles af søernes vandstand.

Gravning under grundvandsspejlet er ikke en egentlig vandindvinding, men fjernelse af materiale der medfører, at grundvandet fra de tilstødende jordlag vil strømme til udgravningen. Grundvandsstanden i de omkringliggende lag definerer søens vandstand og den mængde grundvand, der løber til, vil være lig med den mængde ler, der er bortgravet under grundvandsniveauet. Denne proces giver imidlertid samme effekt som en vandindvinding og grundvandssænkning, hvilket kræver en tilladelse efter Vandforsyningslovens §§ 20 og 26.

5. Vurdering af tilladelsen i forhold til gældende planer

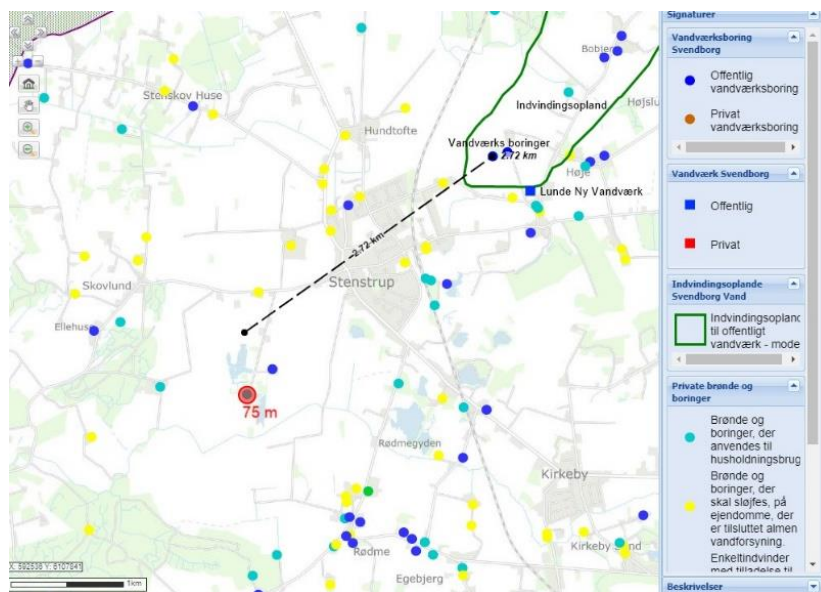
Gravningen af ler er ikke i strid med bestemmelser og målsætninger i Svendborg Kommunes Kommuneplan 2017-29 eller Vandforsyningsplanen 2010-22. Svendborg Kommune vurderer desuden, at indvindingen ikke er i modstrid med de vedtagne statslige vandområdeplaner.

6. De overordnede grundvandsforhold

Råstofgraven ligger inden for OSD, men uden for et indsatsområde for nitrat. Grundvandsstrømmen vurderes at være nordvest gående i det dybere grundvandsmagasin, og lertykkelsen vurderes at være over 30 m i området.

Det nærmeste vandværk er Lunde Ny Vandværk. Der er omkring 3,2 km til den nærmeste vandværksboring, og råstofgraven vil komme til at ligge udenfor vandværkets indvindingsopland.

Råstofindvinder må maksimalt grave op til ca. 5 m under terræn, og med baggrund i den forholdsvis store afstand til vandindvindingerne samt det tykke lerdække, vurderes råstofindvindingen ikke, at være i strid med de almene drikkevandsinteresser i området.

Figur 4. Oversigt over registrerede brønde og borer i området. Det ses, at der er 2,7 km til nærmeste almene vandindvindingsboring.

7. Enkeltindvindinger i området

I henhold til Miljøstyrelsens Vejledning om råstofindvinding og vandindvinding fra 1980 og en række afgørelser fra Miljøankenævnet, bør der være mindst 150 meter mellem en råstofgrav, og en boring til et alment vandværk, mens afstanden mellem en råstofgrav og et vandindvindingsanlæg til enkelthuse bør være mindst 75 meter.

Afstandskravene er fastsat for at sikre vandindvindingsanlæggene mod en bakteriologisk forurening, og for at give en passende tidsfrist til indgreb overfor en uheldssituation i råstofgraven.

Der er to private vandindvindinger i området – Se Figur 2. Det er dog kun vandindvindingen på Præstevænget 6, 5771 Stenstrup, hvor der er søgt om at grave tæt op af vandindvindingen. På Figur 2 er der vist en 75 m's zone omkring ejendommen, men det pålægger Wienerberger A/S, at lokalisere den nøjagtige placering af brønden og sikre at afstanden på 75 m overholdes mht. gravning under grundvandsspejlet. Hvis ejendommen tilsluttes den offentlige vandforsyning, bortfalder denne afstandsregel.

Ejer af Præstevænget 6, 5771 Stenstrup vil blive oplyst om, at der er givet tilladelse til at grave under grundvandsniveauet frem til 75 m fra deres vandindvinding. Da kommunen ikke vurderer, at gravningen vil få betydning for vandindvindingen, vurderes ejer ikke at være klageberettiget.

De vil dog få besked om, at såfremt der mod forventning, skulle ske en væsentlig negativ påvirkning af deres anlæg, som ikke kan afvises kunne skyldes råstofgravningen, vil Wienerberger A/S kunne være erstatningsansvarlig.

Sagen vil skulle indbringes for taksationskommissionen af den erstatningsøgende.

8. Generelt om råstofgravning under grundvandsniveauet

Generelt vurderes råstofgravning ikke at udgøre en forureningsrisiko for grundvandet, da eventuelle ændringer i grundvandskemien er lokale og små. Desuden sikrer vilkårene i råstoffilladelsen, at grundvandet ikke forurenes med oliestoffer eller andet.

Undersøgelser har også vist, at årstidsvariationerne i grundvandsmagasiner⁶ har større indvirkning på grundvandsspejlet, end de sænkninger som forekommer i forbindelse med råstofindvindingen.

I Miljøstyrelsens vejledning: Miljøprojekt Nr. 526, 2000 om 'Følgevirkninger af råstofgravning under grundvandsspejlet' er konklusionen at:

I gravningens første fase etableres en momentan sænkning af grundvandsspejlet og indstrømning af grundvand til graven, som balancerer eksakt det råstofvolumen, som fjernes.

Ved ophold i graveprocessen, vil der ske en retablering af grundvandsspejlet. Den dannede gravesø vil efterhånden være en buffer og have en stærkt dæmpende effekt på sænkningerne af grundvandet i området.

9. Kommunens vurdering af påvirkningerne som følge af lergravningen

Svendborg Kommune vurderer at lergravningen under grundvandsspejlet indenfor det ansøgte område, vil kunne foretages uden væsentlig påvirkning på de beskyttede omkringliggende søer samt det målsatte vandløb med de stillede vilkår.

Det tilrådes dog, at konsekvenserne af gravningen dokumenteres af råstofindvinder i form af en nøje registrering af de opgravede råstofmængder på f.eks. daglig eller ugentlig basis, og at der foretages en løbende måling af grundvandsspejlet i og omkring råstofgraven.

§ 3 beskyttet natur

Når der graves ned under grundvandsspejlet, vil gravningen ofte ske over flere gange i løbet af året, så grundvandsstanden vil få ro til at genoprette sig mellem gravningerne. Grundvandet fra den tilstødende intakte ler vil strømme langsomt til udgravningerne og fylde gravesøen op. Det vurderes derfor, at hvis gravesøen etableres i god afstand fra §3 søerne, vil påvirkningen af søerne være meget lille.

Når der er dannet en sø, vil den videre gravning under grundvandsstanden give en mindre og mindre påvirkning på områdes overfladenære grundvand, og der vil kunne graves op mod de beskyttede søer, uden at der sker en nævneværdig påvirkning. Etableringen af søerne i graveområdet vil med tiden gøre området endnu bedre for naturen.

⁶ Region Hovedstaden. Evalueringsrapport: Monitoring af vandstand ved Store Rosenbusk Grusgrav, COWI, marts 2015.

§ 3 beskyttede vandløb

Vandløbet syd for graveområdet er Hørup Å. Den samlede tilstandsvurdering for Hørup Å er '*dårlig økologisk*' tilstand, mens vandløbet er målsat til '*god økologisk tilstand*'. Vandløbet er et type 2 vandløb og for disse vandløb anvendes DCE metoden⁷, denne metode opstiller sammenhængen mellem en række vandføringsparametre og de biologiske kvalitetselementer i vandløbene.

Grundvandsressourcen i området er vurderet til at have en god kvantitativ tilstand, og udnyttelsesgraden af grundvandsforekomsten er vurderet til at være væsentligt under den mulige kritiske udnyttelsesgrad på 30 %. Udnyttelsesgraden for grundvandsforekomsten i området omkring Lunde er kun 2 %, og det vurderes derfor, at lergravningens maksimale indvinding på 30.000 m³/år er en mindre påvirkning som ikke forhindrer Hørup Å i at nå miljømålet for 2027.

10. Vurdering af indvindingens påvirkning af bilag IV-arter

Med de stillede vilkår, vurderer kommunen, at det ansøgte, ikke kan beskadige eller ødelægge yngle eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV.

11. Partshøring

Svendborg Kommune har den 28. januar 2021 sendt et udkast i høring ved Egersund Wienerberger A/S og Region Syddanmark med ønske om eventuelle kommentarer senest den 15. februar 2021.

Der er den 15. februar 2021 modtaget høringssvar fra Egersund Wienerberger A/S. Der er ingen væsentlige kommentarer til tilladelsen, men ansøger nævner, at boringen på matr. 2o Stenstrup By, Stenstrup (Præstevænget 6), er en dyb boring der er filtersat 37,3-39,8 m.u.t. Det vurderes således at råsofindvindingen ikke vil have væsentlig påvirkning på boringen.

Kommentarene giver ikke anledning til ændring i de stillede vilkår.

12. Offentliggørelse

Tilladelsen offentliggøres på Svendborg Kommunes hjemmeside den 16. februar 2021.

Venlig hilsen

Jakob Nørby

Geolog

Svendborg Kommune
Natur og Miljø

Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge

Tlf: +45 62 23 34 18

E-mail: jakob.norby@svendborg.dk

⁷ Vejledning til Vandplandata.dk. (1-18). Vs 2. Miljøstyrelsen. Marts 2020. <https://mst.dk/media/186862/brugervejledning-til-vandplandata-002.pdf>

Kopi er sendt til:

Gitte.Gro@rsyd.dk (Sagsbehandler i Region Syddanmark)

CVR: 12515200 (S.A. Landbrug ApS - jordejer matr. 6a Stenstrup By, Stenstrup)

CVR: 30719352 (Mariendal A/S – jordejer af matr. 2x og 1æ Stenstrup By, Stenstrup samt matr. 1h Løjtved Hgd., Stenstrup)

CVR: 28869851 (PF-Ejendomme ApS - vandindvinder)

mst@mst.dk (Miljøstyrelsen)

fbr@fbr.dk (Forbrugerrådet Tænk)

svendborg@dn.dk; dn@dn.dk (Danmarks Naturfredningsforening)

soren@knabe.dk; post@sportsfiskerforbundet.dk (Danmarks Sportsfiskerforbund)

Bilag 7 Ændret anvendelse af eksisterende vej- dgang

Svendborg
Kommune

Egernsund Wienerberger
Rørmosevej 85
3200 Helsingø
(lene.vissing@egernsund.com)

Miljø og Teknik
Trafik og Infrastruktur
Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge

5. april 2022

Sagsid: 21/1602
Afdeling: Trafik og Infrastruktur

Ændret anvendelse af eksisterende adgang til Præstevænget

Svendborg Kommune har modtaget en ansøgning fra Egernsund Wienerberger om tilladelse til ændret anvendelse af den eksisterende markadgang til Præstevænget, hvor vist på nedenstående kortudsnit med rødt.

Svendborg Kommune opfordrer alle til at skrive sikkert via Digital post. Derfor bør du aldrig sende fortrolige personhenførbare oplysninger (CPRnr, helbreds- og økonomiske oplysninger) i en almindelig mail. Læs mere: <https://www.svendborg.dk/om-kommunen/digital-post-og-selvbetjening>

Adgangen til Præstevænget fra matr.nr. 2x, Stenstrup By, Stenstrup, anvendes i dag i forbindelse med markdrift. Der søges om tilladelse til ændret benyttelse i forbindelse med indvinding af ler. Transport sker med traktor med 2-akslet vogn.

Inden ansøgningen har Egernsund Wienerberger indhentet fuldmagt til at ansøge Svendborg Kommune på vegne af ejer af ovennævnte matrikel.

SVENDBORG 2022
**LANDS
STÆVNE**

DGI 30. juni - 3. juli

Åbningstider:

Mandag-onsdag	Kl. 09.00-15.00
Torsdag	Kl. 10.00-16.30
Fredag	Kl. 09.00-14.00

Der er afholdt møde på stedet, og det er kommunens vurdering, at der ikke er noget til hindre for det ansøgte, da Præstevænget er en blind vej, der i dag anvendes for landbrugskørsel og råstofindvinding.

Derfor påtænker Svendborg Kommune at give tilladelse til ændret anvendelse af den eksisterende adgang til Præstevænget fra matr.nr. 2x, Stenstrup by, Stenstrup, til brug for matr.nr. 2x og 1æ, Stenstrup By, Stenstrup, samt matr.nr. 1h, Løjtved Hgd., Stenstrup.

Nedenstående vilkår vil stilles for tilladelsen:

- Tilladelsen gælder til og med 2032, men bortfalder inden, hvis Region Syddanmarks tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer(ler) udløber eller råstofindvindingen afsluttes, så den ændrede anvendelse kun er gældende i den nødvendige periode.
- Adgangen må kun bruges i forbindelse med ejendommens eksisterende markdrift, samt kørsel i forbindelse med lerindvinding fra matr.nr. 2x og 1æ, Stenstrup By, Stenstrup, samt matr.nr. 1h, Løjtved Hgd., Stenstrup, da øvrig brug vil kræve fornyet ansøgning.
- Adgangen opbygges med 25 cm. bundsikringsgrus (BSG), 25 cm. stabilgrus (MSG) og 10 cm. asfalt (GAB 0), så den kan bære den tunge trafik og således at de ikke påvirker den offentlige vejs asfaltbelægning eller andre dele af vejen i sådan en grad, at kommunen får ekstra vedligeholdelsesudgifter i forbindelse med brugen af overkørslen.
- Adgangen skal asfalteres min. 5 meter i dybden fra vejkant, det vil sige fra vejkant og ind mod marken, så ler på den offentlige vej minimeres.
- Der tillades de ansøgte 7 meter i bredden. Dette kan dog øges til maksimalt 12 meter uden fornyet ansøgning, for at sikre den fornødne bredde for passage, samt køreradier så den offentlige vej/rabat ikke beskadiges.
- Etablering af adgangen afholdes af ansøger, som givet af vejloven, og etablering skal være foretaget inden indvinding af ler opstartes, så de fornødne adgangsforhold er til stede inden opstart.
- Skal der foretages forandringer, herunder opgravning m.v. på offentlige vej, skal arbejdet udføres af en entreprenør med erfaring i vejarbejde, som skal have en opgravningstilladelse fra kommunen. Dette for at sikre korrekt udførelse.

Vi gør opmærksom på, at det er ansøgers ansvar at der søges ledningsoplysninger inden opgravning.

Tilladelsen gives i henhold til §§ 49 og 50 i "Lov om offentlige veje m.v."¹.

Inden vi træffer afgørelse, har du mulighed for at komme med dine bemærkninger.

Har du bemærkninger, beder vi dig sende disse til ti@svendborg.dk senest mandag den 25. april 2022. Bemærkninger kan også sendes via e-Boks.

Dette brev er sendt til ejer af matriklerne 2x, Stenstrup By, Stenstrup, ejer og beboer af Præstevænget 6 samt ansøger.

Venlig hilsen

Mette Grønkjær Jensen
Vejmyndighed

Dir. tlf. +4523454293

¹ Lov om offentlige veje nr. 1520 af 27. december 2014

Bilag 8 Tilladelse til udledning af overfladevand

Egernsund Wienerberger Production A/S
Att.: Lene Vissing
Rørmoosevej 85
3200 Helsingør

Miljø og Teknik
Team Miljø
Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge

10. maj 2023

Sagsid: 21/14119
Afdeling: Team Miljø

Tilladelse til udledning af overfladevand fra ler indvinding på Præstevænget (5771), matrikel 2x, Stenstrup By Stenstrup og 1h, Løjtved Hgd., Stenstrup til Hørup å

Svendborg Kommune, har modtaget en ansøgning om tilladelse til udledning af overfladevand fra område med ler indvinding på Præstevænget (5771), matrikel nr. 2x, Stenstrup By, Stenstrup og 1h, Løjtved Hgd., Stenstrup.

Svendborg Kommune opfordrer alle til at skrive sikkert via Digital post. Derfor bør du aldrig sende fortrolige personhenførbare oplysninger (CPRnr. helbreds- og økonomiske oplysninger) i en almindelig mail. Læs mere: <https://www.svendborg.dk/om-kommunen/digital-post-og-selvbetjening>

Tilladelse

Der gives tilladelse til udledning af overfladevand fra udgravning af ler i området Præstevænget Syd, jf. § 28 stk. 1 i miljøbeskyttelsesloven¹ og § 17 i spildevandsbekendtgørelsen².

Vilkår

Generelt

1. Der må kun udledes overfladevand fra graveområderne på matrikelne 2x, Stenstrup By, Stenstrup og 1h, Løjtved Hgd., Stenstrup.
2. Udledningshastigheden må maksimalt være 0,61 l/s.
3. Der må ikke pumpes når det regner.
4. Pumpning fra sedimentationsbassinet skal foregå i en højde, så der ikke bliver ført lerpartikler til Hørup å.
5. Der skal føres en driftsjournal for pumpning:
 - a. Dato
 - b. Tidspunkt og varighed
 - c. Analyseresultat
6. Udledningen må ikke medføre påvirkninger af Hørup å.
7. Udledningen må ikke bevirke at miljømålet for Hørup å ikke kan opnås.
8. Udledningen skal til enhver tid overholde miljømål i bilag 2 i bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, lystvande og grundvand.

Åbningstider:

Mandag-onsdag	Kl. 09.00-15.00
Torsdag	Kl. 10.00-16.30
Fredag	Kl. 09.00-14.00

¹ Miljøbeskyttelsesloven nr. 5 af 03-01-2023

² Spildevandsbekendtgørelsen nr. 1393 af 21-06-2021

Særlige vilkår for udledning i forbindelse med etablering af gravesø 1

9. Der skal gå minimum 13 dage efter moderat til kraftig regn inden pumpning til Hørup å.
10. Der skal udtages 1 vandprøve for test af suspenderet stof inden for den første time efter pumpning er igangsat.
11. Resultatet af vandprøven skal fremsendes til Svendborg Kommune så snart det foreligger.
12. Der skal laves yderligere tiltag hvis vandprøver jf. vilkår 10 viser flugt af lerpartikler til Hørup å.
13. Svendborg kommune vil revurdere behovet for vandprøver efter de første 5 vandprøve resultater.
14. Svendborg Kommune skal adviseres minimum 3 dage før pumpningen igangsættes.

Tilbagekaldelse

Jf. miljøbeskyttelseslovens § 30 kan en udledningstilladelse udstedt efter miljøbeskyttelseslovens § 28 tilbagekaldes eller ændres, hvis myndigheden vurderer, at anlægget ikke fungerer miljømæssigt forsvarligt eller de tidligere fastsatte vilkår anses for utilstrækkelige eller u hensigtsmæssige. Enhver ændring af tilladelsen eller tilbagekaldelse af tilladelsen sker uden erstatning.

Klagevejledning

Tilladelsen kan jf. § 18 stk. 1 pkt. 3 ikke påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Et evt. søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, efter tilladelsen er givet, dvs. senest den 10. november 2023.

Venlig hilsen

Britta Kjær Thorsen

Miljøkemiker

Dir. tlf. +4562233417

Kopi til

- Danmarks Naturfredningsforening; dn@dn.dk
- Danmarks Fiskeriforening; mail@dkfisk.dk
- Sportsfiskerforbundet; post@sportsfiskerforbundet.dk
- Friluftsrådet; fr@friluftsradet.dk
- Svendborg Sportsfiskerforening; fyn@sportsfiskerforbundet.dk

Miljøteknisk redegørelse

For tilladelse til udledning af overfladevand fra udgravning af ler i området Præstevænget Syd, på matriklerne 2x, Stenstrup By, Stenstrup og 1h, Løjtved Hgd., Stenstrup.

Det ansøgte Projekt

Der indvindes gulbrændende ler.

Indvindingen foregår koncentreret i nogle uger ad gangen, typisk 4-8 uger i træk, 2-3 gange om året.

Som det er tilfældet i de tilgrænsende områder, vil der samle sig vand i graveområderne. Vandet håndteres i graven ved at grave i terrasser og på den måde kanalisere vandet rundt efter behov.

I den sydvestlige del af projektområdet er terrænet lavest. Ved opstart af lergravningen vil der etablere sig en gravesø. Den første sø etableres med et areal på 1500-2000 m². Fra denne sø etableres der et overløb til Hørup Å. Gravesøen med overløbet vil fungere som sedimentationsbassin for ler, silt og findsand, som måtte blive opslemmet i forbindelse med indvindingen.

I takt med at indvindingen skrider frem, etableres flere gravesøer. Imellem disse etableres overløb efter behov, så der til slut vil være flere serieforbundne sedimentationsbassiner/gravesøer med overløb til hinanden, og i sidste ende med overløb til Hørup Å.

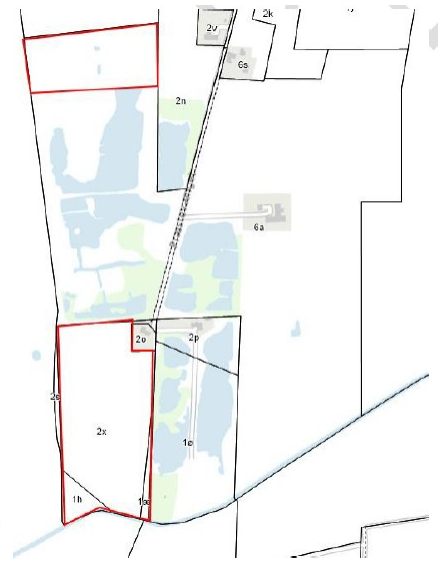
Hørup Å har vandspejl omkring kote 52 meter DVR90 ved det overløb, som etableres. Gravesøen etableres mindst 10 meter fra Hørup Å, mindst 5 meter fra højspændingsmastens fundament og 10 meter fra skel mod vest. Da afstanden mellem gravesøen og åen er forholdsvis kort, vurderes vandspejlet i gravesøen at etablere sig omkring kote 52-52,5 meter DVR90. Gravningen vil ikke påvirke vandføringen i åen, idet denne opstartes i den nordvestlige del af graveetape 2022-2023 og herfra bevæger sig mod syd. Derved kan gravesøen nå at etablere sig inden gravningen nærmer sig vandløbet jf. vilkår i tilladelse til indirekte vandindvinding og grundvandssænkning.

Af hensyn til Svendborg Kommunens mulighed for at vedligeholde vandløbet, er der markeret en 8 meter bufferzone omkring Sedimentationsbassinet, hvor der ikke må graves ler.

Stuvningsvolumenet i regnvandsbassinet forudsættes at være 1.500 m³. For det fulde areal på 6,1 ha svarer det til, at der kan tilbageholdes en regnhændelse på 25 mm.

Sedimentationsbassinet (den første gravesø) bliver 1.500-2.000 m². Med et udgangspunkt om, at der etableres et bassin med mulighed for opstuvning af 1 m vand, vil der kunne staves ca. 1.500 m³. Herudover forudsættes det, at der etableres tilsvarende permanent volumen med en minimumsdybde på 1 m, så bassinet i alt er på mindst 3.000 m³.

Med et forsinkelsesvolumen på 1.500 m³, bliver tømmetiden på 28 dage ved et udløb på 0,61 l/s. Udledningen forventes at blive via en pumpestation.

Figur 1: De to graveområder med tilladelse til råstofindvinding er markeret med røde polygoner.

Miljøteknisk vurdering

Recipient

Udledningen sker til Hørup å ca. ved station 7600 hvor den er åben. Ved station 9290 løber Rødmerenden sammen med Hørup å og ved station 10810 løber Hørup å sammen med Hundstrup å.

Hundstrup å løber ud i Nakkebølle Fjord.

Vandplan

Hørup å og Hundstrup å er begge målsat i Statens Vandplan 1 og Vandområdeplaner til at de skal opnå god økologisk tilstand.

Hørup å's tilstand er vurderet til at være dårlig økologisk tilstand.

Rødmerenden er vurderet til at have et godt økologisk potentiale.

Hundstrup å er vurderet til at have god økologisk tilstand fra station 8240 hvor Hørup å løber sammen med Hundstrup å.

Hørup Å er udfordret i forhold til miljøfremmede stoffer, kemisk tilstand og forholdene for fisk.

Den største problematik fra udledningen fra projektet er det suspenderede stof. De små lerpartikler kan sætte sig på planter og smådyr og dermed forhindre at de ånder, ligeledes kan partiklerne aflejres i gydeområder og generelt gøre bunden i vandløbet utilgængelig for fisk og smådyr.

Spildevandsplan

Præstevænget Syd ligger uden for kloakopland, men inden for område med krav om rensning af spildevand til rensklasse SO.

I perioder med gravning skal det sikres at toiletforholdene enten føres til lokal egen spildevandsrenseløsning eller bortkøres til nærliggende forsyningsdrevet renseanlæg.

Tilladelse til dette skal ansøges særskilt til Svendborg Kommune.

Projektet

Projektet kan inddrages i 2 perioder:

1. **Udledning af overfladevand i forbindelse med etablering af sedimentationsbassin**

Det er den første gravesø, som skal fungere som sedimentationsbassin og udledning af overfladevand inden den fulde kapacitet er etableret skal have særlig fokus. Derfor er der sat særlige vilkår for denne periode.

2. **Udledning af overfladevand efter etablering af sedimentationsbassin**

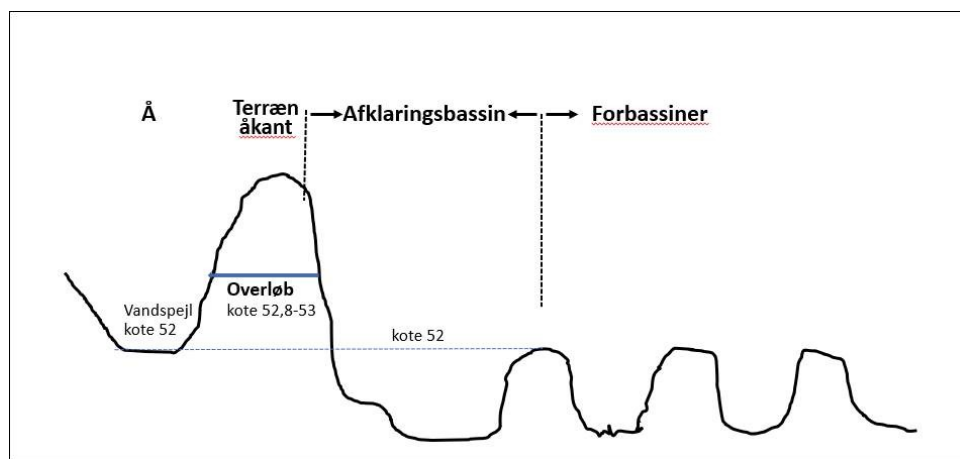
Når det første graveområde er færdig udgravet, er sedimentationsbassinet etableret i den første gravesø. Sedimentationsbassinet bliver 1.500-2.000 m². Der etableres et permanent vådvolumen med en minimumsdybde på 1 m, så bassinet kan håndtere 1.500 m³ overfladevand fra de nye grave områder.

Udledning til Hørup å

Det er oplyst at der etableres et forsinkelsesvolumen på 1.500 m³, med et udløb på 0,61 1/s, dermed bliver tømmetiden af bassinet 28 dage.

Udledningen forventes at blive via en pumpestation, da der ikke kan skabes en afledning ved gravitation, se figur 2.

Jf. Svendborg Kommunes regulativ for Hørup å er bundkoten mellem station 6.741-7.636 mellem kote 52,27 – 51,55. jf. figur 2 vil bundkoten i sedimentationsbassinet være under bundkoten af vandløbet.

Figur 2. Principtegning af sedimentationsbassinet, gravesø 1, herover kaldet "Afkklaringsbassin". Forbassiner er fremtidige gravesøer. Kilde: ansøger.

Jf. Svendborg Kommunes regulativ for Hørup å er medianmaksimum 0,66 1/s.

Svendborg Kommune fastholder udledningshastigheden på 0,61 1/s fordi der vil blive benyttet en pumpe til at lede vand fra sedimentationsbassinet til Hørup å. Med en lavere udledningshastighed sikres det at der ikke sker en opblanding af sediment til udledningsvandet.

Ligeledes fastholdes udledningshastigheden på 0,61 1/s fordi tømmetiden er 28 dage, og dermed kan vandet i sedimentationsbassinet nå en højere temperatur end det vand, som løber i Hørup å, dermed sikres en tilstrækkelig opblanding af varmt iltfattigt vand.

I regnfulde perioder kan der ske en opblanding af sediment fra bunden af sedimentationsbassinet til det vand, som skal ledes i Hørup å.

Den lave udledningshastighed sikrer at det nye vand, som føres til sedimentationsbassinet, ikke bliver "suget" til udløbet og dermed løber direkte i Hørup å og leder vand med lerpartikler ud.

Derfor stilles der vilkår om at der ikke må pumpes når det regner.

Udledning af overfladevand i forbindelse med etablering af sedimentationsbassin

Det er i projektbeskrivelsen beskrevet at, der vil blive gravet i terrasser, så eventuelt overfladevand samles i bunden og kan sedimentere inden udledning.

Det er vigtigt at der også ved det første graveområde sikres at der sker en sedimentation på minimum 13 dage inden udledning for at fjerne lerpartikler større end 0,001 mm.

For at sikre at der ved det første graveområde sker en sedimentation inden udledning, stilles der særlige vilkår om at:

- der skal gå minimum 13 dage efter regn inden pumpning til Hørup å.
- der ikke må pumpes under regnvejr.
- Pumpning fra sedimentationsbassinet skal foregå i en højde, så der ikke forekommer risiko for at føre lerpartikler til Hørup å.
- der udtages 1 vandprøve for test af suspenderet stof inden for den første time efter pumpningen er igangsat.

Resultatet af vandprøven skal fremsendes til Svendborg Kommune så snart det foreligger.

Vandprøven skal eftervise at gravesø 1 i gravefasen kan sikre en sedimentation af fine partikler.

Vurderer Svendborg Kommune at der ledes suspenderet stof til Hørup å, skal Egernsund Wienerberger Production A/S foretage tiltag som øger sedimenteringen og dermed forhindrer flugt af lerpartikler til Hørup å.

Svendborg kommune vil revurdere behovet for vandprøver efter de første 5 vandprøve resultater.

Svendborg Kommune ønsker at føre et aktivt tilsyn med udledningen, derfor stilles der vilkår om at det minimum 3 dage forinden skal anmeldes til Svendborg Kommune når pumpningen startes op.

Udledning af overfladevand efter etablering af sedimentationsbassin

Sedimentationsbassinet bliver 1.500-2.000 m². Der etableres et permanent vådvolumen med en minimumsdybde på 1 m, så bassinet kan håndtere 1.500 m³ overfladevand fra de nye grave områder.

For det fulde areal på 6,1 ha svarer det til, at der kan tilbageholdes en regnhændelse på 25 mm. Dette er en konservativ vurdering idet der kun åbnes ét graveområde ad gangen og dermed vil der ikke på noget tidspunkt være afledning af overfladevand med lerpartikler fra 6,1 ha.

Det er i ansøgningen oplyst at der åbnes et areal på 0,5-1,0 ha af gangen. Ved åbning af et areal på 1,0 ha svarer til at sedimentationsbassinet kan opmagasinere en regnhændelse på 150 mm, og for 0,5 ha er det en regnhændelse på 300 mm, inden der er behov for at pumpe vand over i Hørup å.

Når graveområderne lukkes ned for lerindvinding, bliver de til forbassiner og kapaciteten til sedimentation forøges.

Svendborg Kommune vurderer at sedimentationsbassinet kan håndtere vand fra graveområderne, når de generelle vilkår følges.

Oprensning

Svendborg Kommune vurderer at det ikke er nødvendigt at stille specifikke vilkår om oprensning, fordi når graveområderne lukkes ned for lerindvinding, bliver de til forbassiner og kapaciteten til sedimentation forøges.

I forbindelse med etablering af gravesø 1, hvor der endnu ikke er opnået den fulde kapacitet i sedimentationsbassinet, er der stillet særligt vilkår om at der skal laves yderligere tiltag hvis vandprøver jf. vilkår 10 viser flugt af lerpartikler til Hørup å. Et af disse tiltag kunne være oprensning.

Konklusion

Der kan gives tilladelse til det ansøgte på de angivende vilkår

Partshøring

Ingen andre myndigheder skal høres, da anlægget er privat.

Egersund Wienerberger Production A/S, Lene Vissing, har fået fremsendt et udkast til udledningstilladelsen den 16. februar 2023, og har ikke haft fremsendt kommentarer.